PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Nr. 617 PENKTADIENIS, RUGPIŪČIO (AUGUST) 6, 1943, TORONTO, ONTARIO METAI XII

NAUJA ITALŲ VALDŽIA NUSISTAČIUSI KARIAUTI PRIEŠ JUNGTINES TAUTAS

ITALAI RENGIASI MARŠUOT Į ROMĄ IR REIKALAUT TAIKOS

LONDON. — Karaliaus Emanuelio ir maršalo Pietro Badoglio valdžia nusistačiusi kariauti prieš Jungtines Tautas. Pračjo virš savaitės laiko, kaip Jungtinės Tautos per savo vadus pasiūlė Italijai taiką, bet jokio atsakymo negauta.

Čionai ir kitose Jungtinių Tautų sostinėse auga įsitikinimas, kad taikos su Badoglio režimu nebus galima atsiekti. Priseina tęsti atakas ant Italijos ir tuomi parblokšti karaliaus ir Badoglio režimą.

Iš Madrido eina gandai, kad italai rengiasi maršuoti į Romą, kaip 20 metų atgal maršavo Musolinis su savo pasekėjais, ir reikalauti taikos.

Tuo tarpu čionai yra manoma, kad vokiečiai koncentruoja šiaurinėj Italijoj 18 divizijų ir rengiasi laikytis tenai prieš Britanijos, Amerikos ir Kanados jėgas, kurios rengiasi Italijos invazijai.

Vokiečiai jau okupavę Triestą, kuris stovi ant kelio į Balkanus.

Vokiečių priešinimosi Cicilijoj tikslas esąs kaip galint ilgiau atitolinti sąjungininkų įsiveržimą į Italiją ir tokiu būdu duoti daugiau laiko vokiečiams įsitvirtinti Italijoj.

Sąjungininkų jėgos Cicilijoj pradėjo sustiprintas atakas, kad užbaigti su vokiečiais tenai ir pradėti ofensyvą prieš italus ir vokiečius pačioj Italijoj, nes viltys, kad Badoglio režimas pasiduos ir pereis į Sąjungininkų pusę, jau išgaravo.

Taika su Italija bus galima tik tada, kada Italijoj įsisteigs žmonių valdžia.

Maršal Badoglio, kuris dabar eina Italijos premjero pareigas. Jis tuojau sudarė savo kabinetą ir paskelbė, kad Italija kariaus dar griežčiau, bet masiniai liaudies išsiveržimai veikiausiai privers jį taikytis.

Raudonoji Armija Artinasi Prie Oriolo Iš Kelių Pusių

LONDON. — Pranešimai iš Maskvos rodo, kad Raudonoji Armija artinasi prie Oriolo iš kelių pusių; nors ne taip sparčiai, bet nuolatos supa jį ir jame esančius vokiečius.

Kasdien ji pasivaro pirmyn po kelias mylias. Praėjusį sekmadienį ji atkariavo iš vokiečių ištisą šimtą kaimų ir miestelių ir pasivarė vietomis iki 7 mylių.

Geležkelis, kuris eina linkui Briansko, jau nukirstas ir vokiečiai turi trauktis tiktai keliais ir laukais. Sovietų orlaiviai puola juos be pasigailėjimo ir laukai pilni vokiečių vežimų ir tankų, sudaužytų sovietų orlaivių.

Raudonoji Armija jau vos už 5 mylių nuo Oriolo ir gali pasiekti iš artilerijos.

Vienu Žygiu Lietuviai Sunaikino 200 Vokiečių

MASKVA. — J. Kovūnas rašo spaudai apie dar vieną šaunų lietuviško Raudonosios Armijos junginio veikslą:

Pirm keleto dienų, lietuvių raudonarmiečių būrys, komanduojamas majoro Kisieliaus, padarė sekmingą sustiprintos žvalgybos žygį.

Pasiruošimai mūšiui buvo padaryti iš vakaro. Sutemus, tuojaus sapiorai, komanduojami **leitenanto Malakausko**, pradėjo valyti pakastas minas ir spygliuotų vielų užtvarus. Šis darbas buvo atliktas labai trumpu laiku. Ypač pasižymėjo **puskarininkis Markevičius**, pašalinęs dešimtį minų, ir kareiviai **Jalikevičius, Sovšovičius ir Pužikas.**

Sovietų lėktuvai ir artilerija bombardavo priešų pozicijas ir per vieną valandą sunaikino šešis vokiečių fortukus, nutildė šešių mortirų bateriją ugnį ir išvaikė bei sunaikino apie dvi kuopas vokiečių pėstininkų.

Po šio prisirengimo, lietuviai raudonarmiečiai šturmavo priešų pozicijas. Per 15 minučių jie prasiveržė per spygliuotų vielų užtvarus ir metėsi į priešų apkasus.

Leitenantas Bernotėnas ir jo kareivių grupė pirmieji pasiekė apkasus ir apmėtė vokiečius rankinėmis granatomis. Bernotėnas užmušė penkis hitlerininkus, tame skaičiuje ir vyresnįjį jų leitenantą. **Raudonarmitis Šusteris** nukovė keturis hitlerininkus. Kiti lietuviai raudonarmiečiai kiekvienas sunaikino po kelis vokiečius. Bet greitai atvyko vokičių pastiprinimai. Jų buvo kur kas daugiau, negu raudonarmiečių, ir jie mėgino apsupti šiuos raudonarmiečius.

Lietuviai, tačiaus, pasigriebdami daug granatų iš pačių vokiečių apkasų, svaidė jas į kontr-atakuojančius hitlerininkus. Išsibaigus granatoms, jie su durtuvais šoko ant hitlerininkų. Ir vokiečių kontr-ataka buvo atmušta.

(Nukelta ant 6-to puslp.)

Giraud ir De Gaulle Pasidalino Vadovybe

ALGIERS. — Francūzai žingsnis po žingsnio eina vis prie didesnės ir didesnės vienybės.

Šiomis dienomis generolas Giraud buvo paskirtas visų francūzų ginkluotų jėgų komandierium, o generolas De Gaulle — naujo apsigynimo komiteto prezidentu.

Tuoj po to, francūzų informacijų komisionierius atsišaukė, kad Britanijos ir Amerikos pripažinimas Francūzų Komiteto provizine valdžia yra būtinas reikalas.

"Mūsų tautiečiai Francijoj į pripažinimą žiūri, kaip į ženklą, ar mes esame priimti į sąjungininkų eiles," pareiškė informacijų komisionierius Henri Bonnet.

ĮSRASTAS SVARBUS BŪDAS LEDAMS NUO SPARNŲ PRASALINTI

SAN DIEGO. — Tom M. Girdler, Consolidated Vultee Aircraft Korporacijos direktorių tarybos pirmininkas, išrado būdą, kaip apsaugoti orlaivių sparnus nuo apšalimo ledu skrendant šaltam orc.

Apšildymui sparnų naudojami karšti garai, kurie iki šiol buvo leidžiami veltui į orą; pagalba tam tikrų vamzdžių jie cirkuliuojami sparnuose ir uodegoj, tokiu būdu neprileidžiant ledams susiformuoti ant jų.

PRAŠO NEUTRALIAS VALSTYBES NEDUOT VIETOS MUSOLINIUI

LONDON. — Britanijos vyriausybė atsikreipė į neutralias valstybes su prašymu, kad jos neduotų priegloudos Musoliniui ir kitiem fašistiniaam kriminalistam.

Atsikreipimas buvo padarytas po pasitarimo su Amerikos ir Sovietų vyriausybėmis.

Jungtinės Tautos nori sugriebti tuos žmonijos priešus ir atatinkamai nubausti.

Berlyno Darbininkai Džiaugiasi, Kad Musolinis Nuverstas

STOKHOLM. — Savo akimis mačiusių liūdininkų pranešimai iš Vokietijos sako, kad Musolinio nuvertimas sukėlė didelį džiaugsmą Berlyno darbininkų tarpe.

Didelis skaičius italų darbininkų metalo fabrike buvo pirmieji pareikšti savo džiaugsmą pietų metu. Jie užtraukė Internacionalą, kada sustojo pietų valgyti. Vokiečiai jiems pritarė.

Po pietų tuojaus pasirodė atsišaukimai su sekančiais obalsiais: "Vokiečiai: tą, ką italai padarė, galime ir mes padaryti! Mums užteko dešimties metų melo, išdavysčių, priespaudos ir karo. Tiktai naciai stovi ant kelio taikai, kurios mes taip ilgimės. Šalin Hitlerį, Goebbelsą ir Goeringą." Pasirašo Antinacinis Bendras Frontas.

Ant sienų pasirodė išrašyti antifašistiniai obalsiai raudona kreida.

DAUGIAU KANADIEČIŲ PRIBUVO Į BRITANIJĄ

BRITŲ PRIEPLAUKA. — Tūkstančiai daugiau kanadiečių pribuvo į Britaniją.

Atvykusių tarpe yra nemažas skaičius parašiutininkų.

Kartu atvyko ir generalis Kanados kariuomenės inspektorius general-majoras R. O. Alexander. Jo tikslas apžiūrėti Kanados dalis Britanijoj.

"Neleisim Jokiam Fašizmo Pėdsakui Išlikt," Sako Prezidentas Ruzveltas

Kada viskas gerai ėjo, Musolinis ir Hitleris buvo geri draugai ir susitikę sveikinosi visom keturiom rankom. Bet vienas iš jų, Benito Musolinis, jau nuverstas ir spėjama, kad suimtas. Dabar eilė Hitlerio. Anksčiau, ar vėliau, bet ši barbarų pora bus pakarta ar kaip kitaip sunaikinta, nes jie atsakomingi už milijonų gyvybes.

WASHINGTON. — Prezidentas Ruzveltas, kalbėdamas per radiją liep. 28 d. vakare, pakartojo, kad Jungtinės Tautos muš Italiją, Vokietiją ir Japoniją, iki jos pasiduos be jokių sąlygų iš savo pusės.

Prezidento Kalba

Prez. Ruzveltas, tarp kitko, sakė:

Pirm pusantrų metų su viršum, aš sakiau kongresui: "Berlyno, Romos ir Tokio (Japonijos) militaristai pradėjo šį karą, bet susitelkusios, užrūstintos žmonijos bendrosios masės pabaigs jį."

Ta pranašystė jau pradeda pildytis.

Įvyko pirmasis sprogimas Ašyje. Kriminalis, supuvęs fašistų režimas Italijoj byra į trupinius.

Hitleris atsisakė pasiųsti gana paramos, kad išgelbėti Musolinį. Ir tai yra faktas, kad Hitlerio kariuomenė Cicilijoj pavogė motorinius italų įrengimus, taip suklampindama italų kareivius, kad jiem nieko daugiau neliko, kaip tik pasiduoti. Tai dar kartą vokiečiai išdavė savo sąjungininkus italus.

Fašistiniai Kriminalistai Tikrai Bus Nubausti

Musolinis nenoromis padarė išvadą, kad jis jau priėjo liepto galą; jis pamatė teisdarystės ilgos rankos šešėlį.

Jis ir jo fašistų gauja bus nuteista ir nubausta už kriminalinius jų nusikaltimus prieš žmoniją.

Joks kriminalistas neišvengs bausmės tuo, kad jis "r e z ignuos" (atsisatatydins).

Mūsų sąlygos Italijai tebėra tos pačios, kaip ir mūsų sąlygos Vokietijai ir Japonij-

(Nukelta ant 6-to puslp.)

Premjeras King Sako Italija Tuoj Susmuks

LASKI IR SHINWELL STOJA UŽ VIENYBĘ SU KOMUNISTŲ PARTIJA

LONDON. — Profesorius Harold J. Laski ir parlamento narys Emmanuel Shinwell, Darbo Partijos centralinio komiteto nariai, išleido viešą pareiškimą, ragindami, kad būtų sušauktas Darbo Partijos ir Komunistų Partijos atstovų pasitarimas del vienybės.

Tuo pačiu sykiu gelžkeliečių unijos, turinčios 400,000 narių, konvencija atmetė pildančiosios tarybos tarimą priešintis Komunistų Partijos afiliacijai prie Darbo Partijos.

Vokiečiams Įsakyta Neštis iš Berlyno

STOKHOLM. — Iš Berlyno ateiną pranešimai teigia, kad Berlynas evakuojamas.

Esą prisibijoma, kad sąjungininkai neužkluptų Berlyno taip, kaip jie pasielgė su Kelnu, Esenu, Hamburgu ir kitais vokiečių centrais.

Evakuoti Berlyną įsakęs pats Goebbelsas. Atsišaukime nurodoma, kad visi vokiečiai, kuriems nėra reikalo liktis del militarinių išrokavimų, privalo išsikelti iš Berlyno.

Kelionės išlaidas padengia pats miestas. Kurie neturi giminių ir neturi kur išsikelti, miestas taipgi pasirūpinsiąs butais.

OTTAWA. — Ministeris pirmininkas Mackenzie King, kalbėdamas per radio, pareiškė, kad Italija tuojaus susmuks politiniai ir socialiai. Italams esą tik du keliai: jeigu jie pasiduos, tai vokiečiai juos okupuos, sunaikins jų armijas ir pasigrobs fabrikų mašinas ir visa kita, kas tik bus galima pagrobti; jeigu nepasiduos, karas ją taip sunaikins, kad liks tik griūvėsiai.

Dabar esą jau aišku, kad karas Italijoj neišvengiamas. Tas karas, jo manymu, bus gan sunkus ir užsitęs daug ilgiau, negu kad buvo manyta. Italija tampanti daug svarbesniu punktu, negu kad buvo įsivaizdinama.

Kalbėdamas apie kanadiečių rolę kovoj, jis pažymėjo, kad kanadiečiai jau aktyviai dalyvauja Cicilijoj ir kad netrukus visa Kanados armija bus kovos lauke.

Kanada dabar turi, sakė jis, 750,000 vyrų po ginklu. Visi labai gerai išlavinti ir apginkluoti. Juos palaiko Kanados resursai, fabrikai ir vieninga 11,000,000 žmonių tauta.

Cicilijoj dalyvauja pirma Kanados divizija, kuri ilgą laiką išstovėjo Britanijos sargyboj.

MONTREAL. — Išėjo į streiką 20,000 orlaivių darbininkų. Jie reikalauja atmokėti nesumokėtą dalį pragyvenimo bonų, kurių jiems priklauso po $2.75 į savaitę nuo liepos 1, 1942, iki kovo 23, 1943.

PRIEŠAKY DAR DIDESNĖS KOVOS

KUR NORS ANGLIJOJ. — Pulk. J. L. Ralston, Kanados apsigynimo ministeris, tarėsi su Čiorčiliu. Matomai jie diskusavo apie tai, kokią rolę turės lošti kanadiečiai tolimesnėse kovose.

Kalbėdamas į šarvuotos brigados karius, jis pareiškė:

"Europa turi būti sudaužyta iš šiaurės ir pietų. Kinija ir pietinės jūros turi būti išlaisvintos. Priešakyj stovi visa eilė sunkių kovų iki pergalė bus laimėta. Ir ji bus laimėta tiktai tuomet, jeigu visi stengsis atlikti savo pareigas kuo geriausiai."

Su juo lanko kanadiečius ir generalinio štabo viršininkas general-leitenantas Kenneth Stuart.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS,
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS.
IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50
Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75
Atskira kopija 5 centai.

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 8, Ontario, Canada.
ASMENIŠKAI KREIPKITĖS: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St. W., Toronto.

MUSOLINIO REŽIMO NUVERTIMAS REIŠKIA PRADŽIĄ GALO FAŠIZMUI PASAULYJE

Nors Badoglio režimas didelių vilčių nekelia ir atrodo, kad daugelis entuziastų juomi taip pat nusivils, kaip kad nusivylė nauja Argentinos valdžia, tačiau Musolinio nuvertimas turi nepaprastai didelę svarbą visam pasauliui.

Musolinio fašistinis režimas po Hitlerio įsigalėjimo tapo antraeiliu režimu, o pastaruoju laiku Musolinis buvo jau tik Hitlerio bernu, bet vistiek Italijos fašizmas buvo stipra pasaulinės reakcijos tvirtovė. Jo nuvertimas, todel, reiškia sugriovimą vienos fašistinės tvirtovės.

Tiesa, Badoglio režimas veikiausiai nedaug kuo skirsis, kas liečia mases žmonių. Gal jis neleis demokratijos atgaivinti. Bet svarba ne tame, ką Badoglio ir karalius darys. Svarba tame, kad italų nepasitenkinimas fašizmu privertė karalių ir kitus Italijos didikus pavaryti Musolinį, kuris taip ištikimai jiems tarnavo.

Jeigu Italijos darbo žmonės ir inteligentija galėjo padaryti tokį didelį spaudimą, kad net karalius ir kiti didikai buvo priversti pavaryti Musolinį ir jo sėbrus šunims šėko rauti, tai reiškia, kad Italijos žmonės galės priversti juos ir daugiau nuolaidų padaryti. Reakcija negalės stovėti ant vietos.

Jeigu Badoglio režimas bandys tempti italus į karą, kaip kad bandė daryti Kerenskio valdžia Rusijoj, tai Badoglio valdžia taps italų tiek pat nekenčiama, kaip kad buvo nekenčiama Musolinio valdžia. O kada sąjungininkų jėgos smogs dar skaudesnius smūgius, tai Badoglio vyriausybė turės arba nusileisti, arba griūti, kaip kad griuvo Kerenskio, ir užleisti vietą tokiai valdžiai, kuri ras noro ir drąsos nutraukti ryšius su vokiečiais ir padaryti taiką su demokratijomis.

Italija įstojo į kelią, kuris veda nuo fašizmo linkui demokratijos. Italijos žmonių nebus galima sulaikyti. Jiems nusibodo vargti reakciją ir skurdą, kuriuos atnešė jiems Musolinis ir jo sėbrai. Jiems tarnauja esanti tarptautinė padėtis.

KAIP PASIKEITIMAI ITALIJOJE LIEČIA VOKIETIJOS NTERESUS

Nežiūrint to, kad vokiečiai drąsinasi Badoglio režimu, sakydami, kad jis kovos išvien su vokiečiais, Hitlerio ir jo sėbrų kinkos dreba del įvykių Italijoj. Jie prištus kremtasi ir nežino, kurio galo griebtis. Ir nei kiek jie neperdede taip rūpindamiesi.

Italų išsivržimas prieš fašizmą iškėlė viršun, kad italų tarpe yra didelė simpatija demokratijai ir kad jie gali bile momentu priversti Badoglio valdžią daryti taiką su sąjungininkais. Tiesa, kiek matyti iš visokių gandų, Badoglio valdžia norėtų tokios taikos, kad būtų leista Italijai tapti neutralia valstybe ir neokupuota. Bet sąjungininkai taip nesitaikys.

Italijai pasidavus sąjungininkų reikalavimams ir atidavus savo bazes kovai prieš Vokietiją, galima lengvai įsivaizdinti, ką tas reikštų vokiečiams. Momentaliai jie netektų italų armijos, kuri sakoma turinti arti trijų milijonų vyrų. Jau dabar italai ištraukią savo divizijas iš balkanų šalių ir iš Francijos. Tose šalyse italai turėję virš 20 divizijų. Reiks patiems vokiečiams užpildyti tas vietas. Prie to, jeigu britų ir amerikiečių jėgos atsikraustytų į Italiją be kovos, vokiečiams reiktų mesti į Italiją ar į Italijos pasienį dideles jėgas.

Tiesa, Italiją nuo Vokietijos skiria kalnai ir tenai kova būtų sunki, bet iš Italijos galima lengvai persimesti į Jugoslaviją, kur partizanų judėjimas labai stiprus. Vokiečiams Balkanų šalyse pasidarytų didelis pavojus. Jiems priseitų bėgti iš Graikijos, kad jų nenukirstų. Iš Italijos taipgi būtų galima veržtis į Franciją, kur žmonės laukia sąjungininkų pasirengę smogti vokiečiams visur, kur tik bus galima užleiti ant jų. Požeminės jėgos Francijoj yra galingos.

Tą viską matant, be abejonės, naciai stengsis palaikyti Badoglio režimą kare, bet tas priklauso ne tiek nuo nacių, kiek nuo pačių italų ir sąjungininkų taktikos. Ir tas bus galima matyti greitu laiku. Galimas daiktas, kad daug pasikeitimo bus iki šie žodžiai pasieks savo skaitytojus, nes dabar daug ko nauja įvyksta labai staigiai.

KĄ RODO RINKIMINĖ KAMPANIJA

Liaudies Balsas šį kartą išeina tokiu laiku, kad nėra galimybės pranešti, kokie bus Ontarijos rinkimų rezultatai. Jis atiduodamas spaustuvei kaip tik tuo metu, kada balsuotojai balsuoja. Nors skaitytojai balsavimų rezultatus žinosite iš radio anksčiau, negu pasieks jus Liaudies Balsas, bet nėra galimybės savaitraščiui patiekti jums rinkimų rezultatus. Radio dabar spaudą pralenkia.

Dabar galima pasakyti tik tiek, kad rinkiminė kampanija parodė, jog senos partijos šiuo kartu parodė tikrąjį savo liežuvį, kada pamatė, kad jų skelbiama demokratija gali duoti progą kitoms partijoms. Jų kandidatai nekuriose vietose griebėsi tokių argumentų, kurie sukėlė žmonėse pasišlykštėjimą. Konservatyvai nesišlykštėjo lyginti CCF su Musolinio partija. Net liberalai šaukė, kad CCF veda prie diktatūros.

Majoras generolas Guy Simonds, kuris komanduoja kanadiečiams Cicilijoj. Jis čia matomas brendant iš jūros ant kranto laike invazijos.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Kaip Grigaitis Numarina Ir Prikelia Žmones

Didžiausiai susikaneveikęs žmogiukas, ką save tituluojasi "daktaru," liepos 13 dienos laidoje "Naujienuose" rašo:

> Sovietų valdžia, kaip praneša iš Maskvos "skurninkas" Jonas Šimkus, davė Liudui Girai "raudonosios darbo vėliavos ordiną" ir užfundino pietus jam pagerbti, jo 40 metų literatinio darbo sukakties proga. Be to, Gira gavo "kapitono" laipsnį Raudonojoje Armijoje. (Lenkų išdavikė Wanda Wasilevska turi "pulkininko" laipsnį toje armijoje.)
>
> Pacitavęs iš pažangiųjų lietuvių spaudos kas dalyvavo Liudui Girai pagerbti surengtame pokilyje, Grigaitis pasigenda:
>
> O Zigmas Angarietis-Aleksa nedalyvavo. Dr. St. Matulaitis nedalyvavo. Juozas Šukys (Sakalauskas) ir Šukienė-Benesevičiutė nedalyvavo. Kur jie dingo? . . . Štai kokius elementus sovietų valdžia kelia į viršų. O tie, kurie dirbo "komunizmo idėjai," yra likviduojami.

Grigaitis Grigaičiui Nebetiki

Gerai, ponas Grigaiti. Tamsta sakai, kad Liudo Giros pagerbime dalyvavo Paleckis, Sniečkus, Preikšas, Vaišnoras ir "kiti Tarybų Lietuvos vyriausybės nariai." O nedalyvavo Angarietis, Dr. Matulaitis ir Šukiai. Kuom šį savo tvirtinimą gali paremti? Gi pažangiosios lietuvių spaudos "Vilnies" ir "Laisvės," pranešimu!

Bet pripažindamas tą faktą juk spiauji pats sau barzdon, ar ne? Ir štai kodėl.

Sakai, kad Liudo Giros pagerbime dalyvavo, be kitų, ir Justas Paleckis. Nejaugi pamiršai, kad Paleckis senai jau miręs? O gal jau nebeskaitai "Naujienų"? Už tai aš tamstą nelabai kaltinčiau. Bet šiuom sykiu vistiek priversiu perskaityti seną "Naujienų" numerį, spalių 13 dienos, 1941.

Ten ant pirmo puslapio, labai žymioj vietoj per dvi skilti pamatysi sekamą antgalvį:

"JUSTAS PALECKIS PAMIŠO IR MIRĖ MASKVOS PSICHIATRINĖJE LIGONINĖJE"

Gi po šiuom "gedulingu" antgalviu seka žinia, tariant "Naujienų" žodžiais: "iš labai patikimų sovietiškų diplomatinių šaltinių":

> Paleckio nervai visiškai išįro, kai GPU agentai jį, kartu su kitais Maskvai dirbančiais komisarais, išvežė Rusijos gilumon. Pakeliuje į Maskvą prie Paleckio GPU pastatė stiprią sargybą, o kai buvo atvežtas į Rusijos sostinę, tuojau buvo nugabentas į psichiatrinę ligoninę, kur ir mirė.

Pažangioji spauda tada sakė, kad žinia apie Paleckio mirtį galėjo būti sugalvota nesveikoje "Naujienų" redaktoriaus smegeninėje. Ir smagu priminti, jog mūsų buvo teisybė.

Po trumpo laiko po to kaip "Naujienos" numarino Paleckį Maskvos beprotnamyje, pats Paleckis prisiunčia amerikiečiams laišką, kuris atspausdintas "Vilnyje" ir "Laisvėje."

Tuom laiku Grigaitis, matyti, turėjo daugiau pasitikėjimo "Naujienuose," negu turi šiandien.

Spalių 24 dienos, 1941 m., laidoje "Naujienuose" Grigaitis net dvi skilti apžvalgos pašvenčia "įrodymui," jog Paleckis tikrai yra miręs ir priešingas tam tvirtinimas pažangioje spaudoje yra niekas kitas, kaip:

> . . . paprastas komunistiškas žmonių mulkinimas.

Taigi, paaiškink, ponas daktare: Jei Paleckis mirė spalių 12 (ar 11) dieną, 1941 metais, ir amžinai tapo užmarinavotas "Naujienų" redaktoriaus pronacinėje vaidentuvėje, kaip jis galėjo dalyvauti Liudo Giros pagerbimo bankiete birželio 24 dieną, 1943 metais?

Liudas Gira "Persiorientavo"

Praeito antradienio "Nnose" Grigaitis priseilėjo arti dvi skilti dėlto, kad Maskvoje tinkamai pagerbtas Liudas Gira. Čia vėl naujas klausimas mokyčiausiam "Naujienų" redaktoriui:

Kokiu būdu Liudas Gira atsidūrė Maskvoje ir už ką jį Sovietų Sąjungos vyriausybė pagerbė? Ar už tai, kad Liudas Gira "persiorientavo" naciškai?

Štai ir vėl man priseina imti "daktarą" už rankos ir nusivedus į sklepą parodyti "Naujienų" numerį 134 už spalių 4 d., 1941. Ten šale paties Grigaičio editorialo mes surasime sekamą "žemčiūgą" apie Liudą Girą:

> Gauname žinių, kad Vilniuje, Lukiškių kalėjime, sėdi Liudas Gira, jo sūnus Vytautas Gira ir Petras Cvirka, bolševikų okupacijos metu "poemomis" garbinę Josifo Visarionovičio "saulę." Ankstybesnė žinia apie Cvirkos žuvimą tokiu būdu nepasitvirtino.
>
> Reikšminga, kad visi trys dabar užverčia įstaigas raštais, kuriais bando persiorientuoti ir prisitaikinti. Girdi, jie buvę bolševikų suklaidinti, todėl ateityje nori pasitaisyti.
>
> Kai dėl Salomėjos Neries, kuri liūdnai išgarsėjo savo "poema apie Staliną," tai ji buvusi ties Anykščiais sušaudyta.

Gale straipsnio Grigaičio slūga išdėstęs lyg ir žinodamas, jog "Gira dabar ir vėl persiorientuoja dėtis prie naujo gyvenimo kūrimo Lietuvoje — tokio gyvenimo, kuris būtų tvarkomas pagal nacių nuostatus," prisispiria "prie tvoros" pažangiečius lietuvius ir kategoriškai užklausia:

> Reikia jį už tai smerkti ar girti? Tegul į tą klausimą atsako Stalino saulės garbintojai, kuriuos buvo sužavėjusi Giros poema apie Stalino konstituciją.

Ar dar ir dabar norėtumei, kad į šį klausimą atsakytume, ponas Grigaiti? Jei taip, tai tik prasižiok savo šlamšte.

Beje, kalbant apie "likvidavimus" ir "persiorientavimus" štai kokia mintis man atėjo: Jei "Naujienų" redaktoriaus smegeninė dar nevisai "susilikvidavusi," ar neatsiras tokis geradėjas, kuris prirašytų receptą kaip ją "perorientuoti"?

Tik įsivaizdinkite: sušaudė Salomėją Nerį, numarino Paleckį beprotnamyje, uždarė Liudą Girą nacių kalėjime Lukiškiuose, o paskui, apsisukęs ant vienos kulnies, vėl prikelia tuos žmones iš numirusių, ištraukia iš kalėjimų ir plūsta juos žviegdamas lyg kiaulė vielą į knisyklą veriant.

Man rodosi, ir sveiku protu žmogus tokioje padėtyje turėtų pradėti "varijavoti." O čia dar laikas nuo laiko tai vienas, tai kitas per "Vilnį" ir "Laisvę" ima ir priverčia patį "vyriausią" redaktorių perskaityti, ką jis pats rašė savo locnoje gazietoje. To tai jau perdaug!

Kaipo buvusiam savo kolegai patariu: "persiorientuok" pirma, negu visiškai "susilikviduosi." — **L. Jonikas, "Vilnyje."**

Tėvynės Ilgesys

Tėvynės ilgesys kai širdį tau užplūsta
Ir trokšti vėl išvysti tėviškės laukus, —
Tegu šį karo metą, kruviną ir rūstų,
Gėla tavęs neslėgs, tartum akmuo sunkus.

Gimtų namų troškimas, širdį sugraudinęs,
Kolchoziniuos laukuos javais tau težaliuos.
Pagreitint laisvės derlių savajai tėvynei
Ir su dalge gali tu baro pradalgiuos.

Jei tavo gimtą žemę priešas išnaikino —
Jos meilę prakaitu išliek laisviems laukams.
Laimėjimą tarybiniai laukai augina
Bendrai ir Rusijos ir Lietuvos vaikams.

Kai tavo krašto miestai, griuvėsiais pavirtę,
Kasnakt klaikiai vaidenas slėgiančiuos sapnuos,
Tu dieną dar stipriau suspauski staklių svirtį
Ir kerštą įrašyk bombnešių sparnuos.

Sulaužytos mašinos, sugriautos Lietuvos dirbtuvės —
Naujai jas atstatyk Uralo kalnuose!
Juoda anglim sužėręs, gelsva nafta pasruvęs
Te ilgesys pavirs čia pergale šviesia.

Ir fronto mūšyje, kai tavo lietos kulkos
Taikliai mirties ugnim rudas gaujas guldys,
Tegu drąsiai į priekį pulką ves po pulko
Patrankų liepsnomis tėvynės ilgesys.

KOSTAS KORSAKAS

Pastabos

Kadangi dabar daug įvykių įvyksta taip staigiai, tai savaitraščiui labai sunku komentuoti juos.

Nespėji parašyti, žiūrėk, jau vėl kas nors nauja.

Kita, dabar yra labai daug gandų, o žinios dažnai būna labai skrumnios.

Kas griebia viską tuojaus ir komentuoja, dažnai įklimpsta.

—o—

Panašus įklimpimas atsitiko, kai buvo perversmas Argentinoj.

Spauda ir radio pirmomis dienomis taip apsidžiaugė, kad atrodė, jog Argentinoj valdžia perėjo į tikrų liaudies sūnų rankas.

Bet kai paaiškėjo, tai tik pasikeitė asmenys, o tvarka paliko ta pati, tokia pat reakcinė ir nedraugiška sąjungininkams.

—o—

Del Musolinio prašalinimo irgi kai kurie komentatoriai labai garsiai sušuko.

Kai kurie sakė, kad fašizmas išrautas iš šaknų.

Bet kaip dabar mes matoem, tai dar daug vargo ir kovos bus reikalinga, iki jo šaknys bus išrautos.

Per 21 metus jos giliai įaugo.

—o—

Įdomu pažymėti tą, kad ir per tokį ilgą laiką, kaip 21 metai, vistiek fašizmas nepajėgė sunaikinti antifašistinių jėgų.

Nespėjo žinia aplėkti pasaulį, kad Musolinis prašalintas, kaip italų spaudoj pasirodė įvairių partijų bendras pareiškimas.

Tuojaus minios pradėjo šupti fašistų centrus ir atakuoti juos.

—o—

Reikia manyti, kad ir Vokietijoj yra plačios masės žmonių, kurios laukia progos pakelti savo galvą.

Jeigu tik Hitlerio režimui kas suduotų skaudų smūgį, tai tuojaus atsirastų plačios masės, kurios pasirodytų su antifašistiniais obalsiais.

Hitlerio gaujos, kad ir kažin kaip siuto, vistiek nesugebėjo išnaikinti demokratinės dvasios.

—o—

Sovietų Sąjunga, leisdama vokiečiams turėti savo komitetą ir skleisti savo atsišaukimmus per radio, labai daug padeda kėlimui vokiečių antifašistinės dvasios.

Žinia apie to komiteto susiorganizavimą sukėlė didelį ūpą net ir Kanados vokiečių tarpe.

—o—

Nekurių propagandistų teigimas, kad visi vokiečiai sugedę ir teks juos gerokai paspausti, kad perauklėti, tarnauja stiprinimui vokiečių nusistatymo prieš sąjungininkus.

Kada Hitlerio režimas bus sugriautas, atsiras užtektinai padorių vokiečių sudarymui demokratinės vyriausybės ir apsidirbtimui su hitlerininkais.

—o—

Vokiečių tautos niekas neišnaikins. Tai negalimas daiktas.

Taipgi niekas negalės paversti Vokietijos kolonija.

Vokietija, Hitlerio režimą sunaikinus, atgims ir taps padoria tauta.

Pavojus ne vokiečių tautoje, o jos imperialistiniuose gaivaluose.

Reikia žiūrėti, kad tie gaivalai negautų paramos prieš savo liaudį, kaip kad atsitiko praeityje.

J. Y.

ŠYPSENOS

Duok Išsikalbėti Dieną

— Mano vyras šūkauja ir kalba miegodamas. Aš nežinau ką daryti.

— Ar tu bandai kada nors leisti jam išsikalbėti, kada jis nemiega?

Išsiaiškino

Vienas priemiesčio gyventojas užveisė vištų. Po kiek laiko atėjo jo kaimynas ir pradėjo skųstis:

— Tavo vištos ateina net į mano daržą.

— Aš maniau, kad kas nors tokio atsitinka.

— Kodel tu taip manai?

— Už tai, kad kartais viena ar kita višta kur tai išeina ir nesugrįžta.

Gavo Kitą Opiniją

— Aš nemačiau tavęs bažnyčioj jau geroką laiką. Kame dalykas?

— Mano duktė mokinasi skambinti arpą.

— Ką tas bendra turi su tuo?

— Aš jau nebeturiu tokios didelės ukvatos eiti į dangų.

NEW YORK. — Russian War Relief praneša, kad šiemet pasiųsta Sovietų Sąjungos civilių pagalbai įvarių daiktų už $6,242,541.

Ši organizacija yra užgirta ir prižiūrima Amerikos valdžios.

Vokiečių Tautinio Komiteto Manifestas

(Liepos 12 ir 13 dienomis Maskvoj įvyko vokiečių antifašistų konferencija, kurioj buvo sudarytas Laisvos Vokietijos Komitetas. Tas komitetas, kurio priešakyje stovi rašytojas Erich Weinert ir kunigaikštis Heinrich von Einsiedel, Bismarko anūkas, išleido manifestą, kuriame šaukia vokiečius sukilti prieš Hitlerį. Kadangi tas komitetas yra svarbus reiškinys pasaulinėj situacijoj, mes manome, kad bus naudinga Liaudies Balso skaitytojams susipažinti su jo atsišaukimu ir tais asmenimis, kurie pasirašė po manifestu. Žemiau telpa minėto komiteto manifestas. — **Red.**)

—o—

Vokiečių Tautinio Komiteto Manifestas

Vokiečiai! Įvykiai reikalauja iš mūsų ieškoti tuojautinės išeities. "Laisvos Vokietijos" Tautinis Komitetas buvo suorganizuotas tuo metu, kada virš mūsų krašto kabo mirtinas pavojus ir grumoja jam visiškų išnaikinimu.

Tautinis Komitetas susideda iš darbininkų ir rašytojų, kareivių ir karininkų, amatų unijų viršininkų ir politinių veikėjų, iš žmonių su įvairiausiomis politinėmis pažiūromis ir įsitikinimais, kurie tiktai metai atgal būtų skaitę tokį susivienijimą visai negalimu.

Tautinis Komitetas išreiškia mintis ir siekius milijonų vokiečių fronte ir užfrontyje, kurie susirūpinę savo šalies likimu.

Tautinis Komitetas turi teisę, taipgi ir pareigą šioj valandoj kalbėti Vokietijos žmonių vardu, kalbėti aiškiai ir tvirtai, kaip kad reikalauja dabartinio momento rimtumas.

Artinasi Susmukimas

Pažiūrėkit ir pamatykit, kas dedasi frontuose. Pralaimėjimai per praėjusius septynius mėnesius neturi sau lygių Vokietijos istorijoj — Stalingradas, Donas, Kaukazas, Libija ir Tunisija.

Visa atsakomybė už tuos pralaimėjimus puola ant Hitlerio. Bet jis ir toliau stovi armijos ir valstybės priešakyje.

Dabartiniu metu Vokietijos kariuomenė toli nuo savo krašto. Išmėtyta fronte, nusitęsiantį tūkstančius kilometrų, ir sujungta su sąjunginiukais, kurie žinomi kaip nekokie kovotojai ir nepatikimi, ji stovi prieš galingą koaliciją, kurios pajėga auga kas valandą.

Anglijos ir Amerikos kariuomenė prie Europos vartų. Artinasi valanda, kada kris smūgiai ant Vokietijos vienu sykiu iš visų pusių. Nusilpninta Vokietijos armija, stumiama atgal galingesnių priešo jėgų, negalės ilgai laikytis. Jos susmukimo valanda artinasi!

Pažiūrėkit ir pamatykit, kas dedasi namie. Vokietija jau tapo karo teatru.

Miesteliai, industrinė i centrai ir laivų statyklos naikinama kas kart vis didesniu maštabu. Mūsų motinos, žmonos ir vaikai netenka prieglaudos ir nuosavybės.

Iš valstiečių atimtos teisės ir laisvė. Visuotina mobilizacija griauna amatininkystę ir baigia semti paskutinę darbo žmonių pajėgą.

Atsakomybė Hitlerio

Hitleris prirengė šitą baisų karą iš anksto be atsiklausimo žmonių. Hitleris izoliavo Vokietiją. Jis iššaukė į kovą tris didžiausias pasaulio jėgas, kurios to rezultate susivienijo begailestingam karui prieš hitlerizmą.

Jis pavertė visą Europą Vokietijos žmonių priešais ir apdengė jos vardą gėda. Jis atsakomingas už tą neapykantą, kuri šiandien supa Vokietiją.

Niekad išlaukinis priešas neįbloškė mūsų į tokią katastrofą, kaip kad Hitleris padarė. Faktai neabejojančiai rodo, kad karas pralaimėtas. Vokietija gali užtęsti karą nekuriam laikui dar negirdėto pasiaukavimo kaina. Tęsimas bevilčio karo, tačiau, būtų tolygus tautos prapulčiai.

Bet Vokietija neprivalo žūti! Gyventi, ar žūti — toks tai klausimas šiandien stovi prieš mūsų kraštą. Jeigu Vokietijos žmonės ir toliau nuolankiai ir paklusniai leisis vesti į prapultį, ne tik jų jėgos bus iščiulptos ir sunaikintos kiekvienai karo dienai bėgant, bet ir jų nusižengimas taipgi didės.

Tuomet Hitlerį nuvers tiktai koalicijos armijų jėga. Bet tas bus ženklu galo mūsų tautinės nepriklausomybės ir mūsų egzistacijos, išdraskymo mūsų tėvynės. Ir už tai tiktai mes patys būsime kalti.

Jeigu Vokietijos žmonės laiku parodys savo drąsą ir darbais įrodys, kad jie nori būti laisvais žmonėmis ir kad jie yra nusistatę išlaisvinti Vokietiją iš po Hitlerio, tuomet jie laimės teises išspręsti savo likimą, ir kitos tautos atkreips savo atydą į juos. Tai tiktai toks kelias išsigalbėjimui savęs, išgelbėjimui laisvės ir vokiečių tautos garbės.

Nuverskit Hitlerio Režimą!

Vokietijos žmonės nori tuojautinės taikos ir ilgisi jos. Bet niekas nedarys taikos su Hitleriu. Neigi kas nors norės tartis su juo.

Tokiu būdu, sudarymas geros tautinės Vokietijos valdžios yra svarbiausiu mūsų žmonių uždaviniu. Tiktai tokia valdžia turės pasitikėjimą savo žmonių ir buvusių jų priešų. Tiktai tokia valdžia gali atnešti taiką.

Ši valdžia privalo būti stipra ir turėti reikalingą pajėgą padaryti nepavojingais žmonių priešus — Hitlerį, jo šelpėjus ir talkininkus. Ji privalo padaryti galą terorui, korupcijai, įsteigti tvirtą tvarką ir perstatyti Vokietiją visam pasauliui kaip garbingą šalį.

Tokia vyriausybė gali būti įsteigta tiktai kaip išdava išsilaisvinimo kovos visų Vokietijos žmonių sluogsnių. Ji remsis ant kovingų grupių, kurios susivienys nuvertimui Hitlerio. Armijoj yra jėgų, kurios tebėra ištikimos kraštui, bet žmonės privalo lošti nusveriančią rolę.

Ši vyriausybė tuojaus sulaikys militarines operacijas, atšauks Vokietijos kariuomenę ant Reicho rubežių ir pradės taikos derybas, atsižadėdama visų užkariavimų. Tokiu būdu ji atsieks taiką ir vėl pastatys Vokietiją ant lygių pamatų su kitomis tautomis.

Tiktai tokia vyriausybė suteiks Vokietijos žmonėms progą išreikšti savo valią taikos sąlygose del suverenaus išrišimo valstybės sistemos klausimo.

(Bus daugiau)

Kanados didvyris lakūnas George Beurling. Jis, su pagalba rašytojo Leslie Roberts, parašė knygą apie savo kovas su vokiečiais virš Maltos. Jis yra numušęs daugelį priešo orlaivių ir turi daug patyrimų.

Smetona Padėjo Nubaltint Dariaus ir Girėno Žudikus

MASKVA. — **Lietuvių laikraštininkas žiugžda rašo apie 10 metų sukaktį nuo tos dienos, kai lietuviams lakūnams Stepui Dariui ir Stasiui Girėnui beskrendant iš Jungtinių Valstijų į Lietuvą, juos nušovė žemyn vokiečių fašistai miškan ties Soldinu, Rytinėje Prūsijoje.**

Ten Darius su Girėnu ir žuvo savo lėktuvo Lithuanicos griuvėsiuose.

Liudna to įvykio sukaktis sukako liepos 17 d. šiemet.

Tatai atsitiko, kuomet buvo daroma pirmieji mėginimai perlėkti Atlanto vandenyną, ir lietuviai lakūnai Stepas Darius ir Stasys Girėnas nusitarė dalyvauti tame didžiame žmogaus dvasios ir mokslo išbandyme.

Žmonės iš Visų Lietuvos Kampų Laukė Dariaus ir Girėno

Liepos 17 d. išvakarėse Kauno lėktuvų stovyklą buvo sausakimšai užsigrūdusi žmonėmis. Visi lietuviai nekantriai laukė pasveikinti savo tautiečius parlekiančius iš tolimosios, užjūrių Amerikos.

Taip tūkstančiai žmonių iš visų Lietuvos kampų laukė savo lakūnų nusileidžiant Kauno aerodrome.

Kuomet jų atvykimo valanda buvo jau senai praėjusi, žmonės ėmė nerimauti, bet nei vienas nėjo iš akštės.

Tragiška Žinia

Pagaliaus, liepos 17 d., popietėje, atėjo liudna Lietuvai žinia:

Mūsų lakūnai sekmingai perskrido Atlanto vandenyną ir buvo jau labai arti Lietuvos, kai jie nukrito ir užsimušė Rytinėje Prūsijoje, miške arti Soldino. Bet ta žinia nieko nesakė apie apystovas, kuriose jų lėktuvas sudužo.

"Kas gi iš tikrųjų atsitiko?" tai buvo klausimas, kuris nedavė ramybės lietuviams nei žmonėms kituose pasaulio kraštuose.

Rakaliai Nariai Juos Nužudė

Iš visos logiškos įvykių eigos buvo matyti, jog hitlerininkai, pilni pavydo ir pykčio, nušovė žemyn lietuvius lakūnus, kuomet jie skrido virš vokiečių žemės.

Kriminalis hitlerininkų darbas buvo taip aiškus, kad net jie patys tada nedrįso jo išsiginti.

Kaltinantis pasaulinės nuomonės balsas, tačiaus, taip rišcčiai kalbėjo, kad kilo išgąstis hitlerininkų stovykloje; tik tada jie mėgino nusiplauti sau rankas.

Smetona Padėjo Nubaltinti Nacius

Tame dalyke hitlerininkam padėjo Smetona ir jo valdžia, visuomet pasiryžusi patarnauti vokiečių fašizmui.

Smetonos fašistai susidėję su hitlerininkais sudarė neva tyrinėjimų komisiją, sulipdytą vien tiktai iš "patikimų" jiem žomnių. Komisija turėjo neva tyrinėti aplinkybes, kuriose įvyko ta nelaimė, bet tikrumoje ji dėjo visas pastangas, kad pridengus Hitlerio nedorybę.

Klastingi komisijos paskelbti neva faktai, tačiaus, negalėjo apdumti žmonėms akių. Ir net patys komisijos nariai siaurame savo draugų ratelyje pripažino, kad jie darė taip, kaip jiem buvo iš viršaus liepta.

Komisijos paskelbtas pareiškimas buvo grynas melas skersai-išilgai. Jinai pasakojo, būk lėktuvo motoras sugedęs.

Vietiniai Liudytojai

Galų gale, štai kas sužinota: Vietiniai žmonės, gyveną arti Soldino, tą valandą išgirdo motoro zvimbimą, o paskui kelis šūvius, kurie buvo mušti iš tos pusės, kur buvo nacių smogikų kariuomenės stovykla arti Soldino. Po to pasigirdo dusłus, duzgiąs subildėjimas į žemę. Tada ir vėl viskas visiškai nutilo.

Lietuvos Lakūnų ir Laikraštininkų Nuomonė

Visi lietuviai lakūnai atvirai kalbėjo apie tą kruviną hitlerininkų darbą.

Keli Lietuvos laikraštininkai buvo net surinkę tikroviškus parodymų dokumentus ir pasiruošę išleisti knygelę, įrodančią hitlerininkų piktadarystę.

Bet smetoniniai cenzoriai uždraudė tą knygelę išleisti ir sunaikino visą surinktą jai medžiagą.

Gen. Gustaitis

Čia pravartu prisiminti, jog generolas Gustaitis, pirmininkas komisijos neva tyrinėjusios Lithuanicos sudužimą, bendė pabėgt iš Tarybų Lietuvos į Vokietiją.

Nacių Piktadarystės Pasauliniu Plotu

Tokiu būdu hitlerininkai pradėję savo žvėriško teroro politiką Vokietijoj pirm dešimties metų, taipgi leidosi ir į piktadarystes tarptautiniu mastu.

Šiandien, kuomet hitlerininkai tęsia kruvinus savo darbus Lietuvoje, visi lietuviai — likusieji laikinai užimtame savo krašte, veikią Raudonosios Armijos eilėse ir gyveną Rusijos gilumoje — visi jie deda didžiau galimas pastangas, kad nušluot hitlerininkų režimą ir išlaisvint Lietuvą nuo vokiečių užpuolikų.

Musolinis savo laikų buvo socialistas ir 1915 metais buvo suimtas, kaip maištininkas. Šiame atvaizde jis matomas laike arešto. Bet paskui jis socializmą metė ir tapo fašistiniu diktatorium. Dabar gal nebegaus progos mainyti savo kailį, nes jis bus neužilgo "sudžiovintas."

Ivan Maisky, Sovietų Sąjungos ambasadorius Britanijai, kuris pastaruoju laiku buvo paskirtas užsienio reikalų komisaru.

Feodor Gusev, Sovietų ministeris Kanadai, kuris šiuo tarpu randasi Maskvoje. Jis paskirtas Sovietų ambasadorium Britanijai.

Kriminališka Dučės Karjera

Benito Musolinis, socializmo renegatas, suorganizavo didžiules padaužų šaikas po Pirmojo Pasaulinio Karo ir gengsteriškai triuškino darbininkų streikus.

1922 m. spalių mėnesio pabaigoj Musolinis vedė jau kelių dešimčių tūkstančių gaujas ant Romos. Tuometinis Italijos ministerių kabinetas paskelbė karo stovį prieš juodmarškinių govėdas, bet tas pats karalius Viktoras Emmanuelis atsisakė pasirašyti karo stovio paskelbimą ir paprašė Musolinį sudaryti fašistų valdžią.

Pirmučiausias fašistų žygis tai buvo kruvinas slopinimas italų Darbininkų Tarybų, kurios jau buvo užėmusios ir vedė tūlas pramones.

Musolinio siundomi juodmarškiniai gengsteriškai budeliavo ir žudė socialistus, komunistus ir visus demokratinio nusistatymo žmones.

1923 m. Musolinis užpuolė Graikijos salą Korfu. 1935 m. spalių 2 d. jis niekšiškai iš pasalų užklupo Ethiopiją.

Musolinis ir Hitleris iš vien su savo pastumdėliu generolu Franku kraujuose paskandino Ispanijos Respublikos valdžią. Jis tada sudarė ir Romos-Berlyno Ašį su Hitleriu prieš Sovietus ir visus demokratiškus kraštus.

1939 m. bal. 7 d. Musolinis be jokios priežasties užpuolė mažiukę Albaniją ir užėmė ją.

Kuomet 1940 m. vasarą vokiečių armijos jau baigė kriušinti Franciją, tai ir Musolinis dūrė peiliu nugaron parblokštai Francūzų Respublikai, paskelbdamas karą prieš ją birželio 10 dieną.

Tų metų rudenį, Musolinis pasiuntė savo armijas prieš Graikiją, bet graikai kartotinai pėrė kailį italams ir tik vokiečiai paskui apgynė italus nuo graikų.

Karui besivystant, anglai iššlavė italus iš Ethiopijos, paskui ištaškė musoliniečius Egipte, Libijoj. Toliau anglai su amerikiečiais sutriuškino italus - nacius Tunisijoj ir užėmė mažesniąsias Italijos salas, o dabar jau baigia užimt Sicilijį, didžiausią Italijos salą.

Saugokit Sveikatą

Rašo **Dr. J. J. Kaškiaučius**
530 Summer Ave.
Newark, N. J.

Įsisenėjęs narių reumatizmas (artritas) — nuobodi, įkiri liga. Nelabai tesiduoda gydyti. Daugelis tos ligos nuotikių pradeda eiti geryn nuo vitamino D, didelėmis dozomis, imant bent po 50,000 vienučių **(50,000 units vitamin D capsuls).** Pradėdama po 1 kapsulę į dieną, ir kas kelios dienos dadedama dar po vieną, kol dacina net iki šešių, po 2 kapsulen po valgio, tai po 6 kas dieną.

Be to, turi daug vietos ir pagalbinis gydymas: gera dieta, masažai, švitinimai, šildymai — saulė, ultra-violetiniai spinduliai, diatermija ir kitokie fizinio gydymo būdai.

Taip begydant, ligonis pradeda iš viso jaustis geriau. Taipgi mažiau skauda narius, mažiau esti patinimo, lengviau judint, tvirtesni darosi aplinkui raumenys ir netaip greit nuvargsta.

Vitaminas C padeda žaizdoms gyti. Padeda audiniams atgauti, bet kokio sužalojimo nuotikiais. Todėl iš visų gamyklų valdžia supirko žirbtinius vitamino C preparatus kariuomenės reikalam. Kariams duodama šio vitamino ir kitų vitaminų su maistu.

Geriausis gamtinis vitamino C šaltinis yra vaisiai ir daržovės. Jų kiekvienas privalo vartoti gausiai. Visas organizmas pasidaro gajesnis ir patvaresnis. Su žaizdomis mažiau esti keblumo.

Geležis padeda atgauti kraują, kai duodi savo kraujo perliejimui. Jau už kelių savaičių prieš duosiant nuleisti savo kraujo, reikia pradėti imti kokį geležies preparatą. Geležėtas sierarūgis yra pigus ir patogus kraujo daugintojas: **ferrous sulfate, 5 grains pills,** po vieną su maistu arba po valgio.

Jei pirma duodi savo kraujo, o paskui pradedi geležį imti, tai pasėkos netokios geros: reikia pradėti vartoti geležį pirma to, bent už keleto savaičių. Tuomet geležis prigamina gerą hemoglobino išteklių, ir tada mažai teboji kraujo nuleidimo. Žinomą, jeigu užmiršta pirma, tai būtinai reikia geležies po nuleidimo: greičiau tau atsigauna kraujas.

Mažakraujingumas ir vitaminų stoka dažnai eina greta. Pasitaiko šiokių ar tokių avitaminozo nuotikių, su tokiais požymiais, kaip neuralgija arba net daugmeningas neuritas, odos pašiurimai, paraudę akys, sutrikę viduriai, skaudūs ir gležni raumenys ir t. t. Ir kartu su tokiais avitaminozais esti ir mažakraujingumų.

Vartojant geležies preparatą, kraujas atsigauna, tačiau avitaminozai nesitaiso, nebent pradėtum imti stambiomis dozomis ir vitaminų preparatus. Tada palaipsniui dalykai sueina tvarkon ir sunormalėja.

Aukos Pasveikinimui Lietuvių Kovotojų

Daugiau aukų siuntinių sudarymui ir pasiuntimui pasveikinant lietuvius kovotojus Raudonosios Armijos eilėse, Kanados Lietuvių Nacionalis Komitetas gavo sekančiai:

Timminsiečiai surinkę prisiuntė $47.00. Jie aukas rinko ne vien iš lietuvių, bet ir iš kitataučių.

Drg. A. Maigis surinko $27.00. Aukojo sekančiai:

A. Maigis $5.00.

Po $2.00: N. Gordij, V. Klusas ir P. Zuikis.

Po $1.00: J. Kowalchuk, T. Klewchuk, S. Butiznic, P. Kasperaitis, J. Kukta, W. Karcha, Z. Mazrim, M. J. Boychuk, M. Melnychuk, S. Grimalauskas, J. Robchuk, C. Pūcunas, V. Plioplis. Trys pavardės neišskaitomos.

Drg. A. Berškis surinko $20.00. Aukojo sekančiai:

A. Berškis, Ch. Daukas, P. Petrušauskas, S. Kuisis, J. Aleknevičius, J. Dereškevičius, F. Arlauskis, V. Bamburiz, S. Barelik, F. Cibulski, B. Dembrowski, N. Palmaruk, M. Bondaruk, J. Didval, J. Paliliunas, J. Paplauskas, J. Neimanas, A. Matulevičius, P. Bajanofski ir vienas neišskaitomas, po $1.00.

Drg. R. Degutis, Ottawa, Ont., prisiųsdamas užpildytą pasveikinimų lapą, prisiuntė ir $65.00 surinktų aukų. Aukojo sekančiai:

R. Degutis, H. Degutienė, Z. Degutis, kiekvienas po $10.00.

E. Kovaliauskaitė, M. Bielinis, U. Bielinienė, G. Wiskowski, U. Wiskowski, L. Jonkunas, H. Horbaly po $5.00.

Drg. J. Čelkis, Montreal, prisiųsdamas keletą parašų po pasveikinimu, nuo savęs prisiuntė ir $2.00 aukų.

Drg. F. V. Balsevičius, Cadomin, Alta., prisiųsdamas pasveikinimus su parašais, prisiuntė ir $4.00 surinktų aukų. Aukojo: A. Rakauskas $2.00. Po $1.00: F. V. Balsevičius ir J. Trepeika.

Drg. K. Miškūnas, iš Sarnia, Ont., prisiųsdamas parašus pa pasveikinimu, prisiuntė ir $10.50 surinktų aukų.

Visiems pasidarbavusiems ir aukavusiems, Nacionalis Komitetas reiškia širdingą padėką.

KLN Kom.

LIETUVA BAISIAI NACIŲ NUTERIOTA

WASHINGTON. — Lietuvai ims mažiausia 10 metų atsteigti savo ūkis, nuteriotas, sunaikintas nacių, — sako pranešimas iš Švedijos.

Stokholmo laikraštis Dagens Nyheter (kaip paduoda OWI), remdamasis gerai informuotais šaltiniais, sako, kad naciai višiškai sunaikino Lietuvos prekybą ir pramonę, labiausia nukentėjo miškai ir žemės ūkis.

Lietuvoje naciai naudojo beverčius pinigus neva supirkimui įvairių daiktų, bet tai buvo plėšimas. Smarkiai paplito nelegalė rinka.

Tik apie 4% Lietuvos jaunimo stojo į nacių armiją ir darbus, kiti išbėgiojo, pasislėpė. Naciai uždarė universitetus ir aukštesnes mokyklas, kad palikti daug jaunų vyrų be užsiėmimo ir tuo būdu gauti juos armijon ar darbams. Mat naciai patvarkę, kad "be užsiėmimo" žmones veža darbams.

Vokiečiai parceliuoja žemes, ypač geresnius ūkius, sau, tuo būdu vis daugiau lietuvių nusavina, nacius kolonizuoja Lietuvoj. Lietuviams uždedama vis daugiau apribavimų, sunkumų.

Maisto porcijos lietuviams yra per pusę mažesnės kaip vokiečiams.

Lietuviams neleidžia m a važinėti traukiniais ir busais.

Lietuviams neleidžia m a bent kas siųsti prekiniuose traukiniuose.

Taip, kad lietuviai slopinami įvairiais sunkumais, laipsniškai stumiami iš Lietuvos, kad tuo būdu vokiečiams tektų jų žemė ir ūkis.

Dėka ekonominių apribavimų, Lietuva visai nualinta. Žmonės alkani.

Politinė priespauda taipgi baisiai slėgia lietuvius.

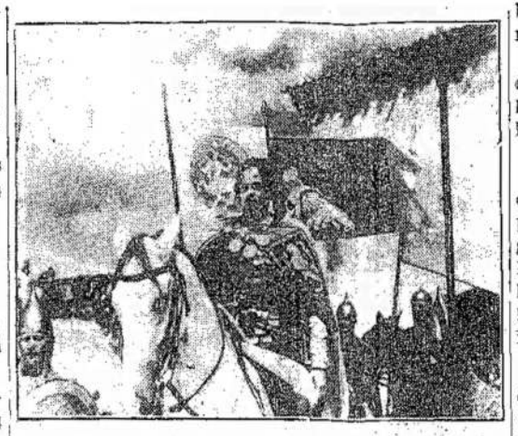

Scena iš sovietinės filmos "Alexander Nevsky," kurioj vaizduojama, kaip rusai sumušė vokiečius 1242 metais ant Peipus ežero. Ši filma vėl bus rodoma Toronte, Victory teatre, rugpiūčio 16-17-18.

KAS NAUJO MŪSŲ ŠALYJE IR KITUR

KINIJOS UNIJISTAI APRŪPINA PARTIZANUS

ČUNKING. — "Japonai metė 60,000 [illegible] uomenės, palaikomos orl[illegible], prieš Kinijos partizanus [illegible]ihang kalnų apylinkėj, bet [illegible]e atmušė japonus visoj li[illegible]oj," sako oficialus kinų pra[illegible]šimas.

Apskaičiuojama, kad Kinijos partizanai šiaurinėj Kinijoj turi sutraukę prieš save arti 300,000 japonų.

Kinijos partizanus aprūpina ginklais ir amunicija Kinijos darbininkai, unijistai. O kai kada ir jie susideda su partizanais ir padeda jiems kovoti prieš įsiveržėlius.

Kada dirbtuvės, kuriose gaminami ginklai ir amunicija, atsiduria į pavojų, tai darbininkai išgabena jas kitur.

UNIJOS RENGIASI 1944 METŲ RINKIMAMS

PHILADELPHIA. — CIO ima iniciatyvą sudarymui unijų akcijos už išrinkimą į Jungtinių Valstijų kongresą ateinančiais metais tokių žmonių, kurie bus pasirengę remti Ruzvelto administracijos politiką — kovoti iki fašistai pasiduos besąlyginiai.

CIO politinio veikimo komitetas su Sidney Hilman priešakyje nurodo, kad ši akcija bus ne už tai, kad sudaryti trečią partiją ir pastatyt savo kandidatus. Toks žygis, komitetas sako, būtų skaldymu Ruzvelto balsų ir padėjimu izoliacioninkams ir kitiems Ruzvelto politikos priešams.

CIO ir kitos unijos dėsiančios pastangas, kad būtų išrinkti tie žmonės, kurie rems Ruzvelto politiką, nepaisant kokios partijos jie bus.

Bus sudaryta National United Labor Lyga, į kurią įeis CIO, AFL ir kitos unijos, kurioms rūpi laimėti karą kaip greičiau.

Taip naciai stengiasi išnaikinti Lietuvą, kad ne tik jos vardo neliktų, bet ir lietuvių joje nebeliktų. Vardas jos ir dabar panaikintas. Lietuva yra dalis "Ostlando."

AUKSO KASĖJAI NORI APMOKAMŲ ATOSTOGŲ

TIMMINS. — Mainierių unija išleido laišką, kuris kreipiasi į mainų savininkus visame distrikte, kad jie sutiktų apdiskusuoti su mainierių atstovais apmokamų atostogų klausimą.

Karo sąlygose, sako laiškas, mainieriams sunku sutaupyti del vakacijų, todel reikalinga surasti kokį nors būdą, kad apeiti tą sunkumą.

ČILIJIEČIAI SPIRIA RAMIREZĄ PALEISTI DARBNINKŲ VADUS

SANTIAGO. — Čilijos darbininkai ir liaudies fronto partijos kreipėsi į naują Argentinos prezidentą, Pedro Ramirez, reikalaudam o s, kad jis paliuosuotų darbininkų ir antifašistų vadus, kuriuos įkalino jo valdžia.

Čilijos Darbininkų Konfederacijos centralinis komitetas išleido pareiškimą, kuriame nurodoma, kad Argentinos valdžia suėmė ir įkalino daugelį darbininkų vadų. Taipgi esąs suimtas Victorio Godovilla, italas antifašistas, gyvenąs Argentinoj. Argentinos valdžia norinti deportuoti jį į Italiją.

Argentinos Darbininkų Generalė Konfederacija, į kurią susimetę darbininkų unijos, paskelbta nelegale organizacija.

ARTI 200 ORLAIVIŲ BOMBARDAVO ALIEJAUS ĮMONES RUMUNIJOJ

CAIRO. — Arti 200 Amerikos didžiulių bomberių bomberių bombardavo Ploesti aliejaus šaltinius ir perdirbimo įmones praėjusį sekmadienį. Numetė 300 tonų bombų. 2,000 orlaivininkų dalyvavo bombardavime.

Kadangi bombardavimas buvo atliktas iš žemiau negu 500 pėdų, tai jo pasekmės buvo labai baisios.

Ploesti aliejaus šaltiniai suteikia vieną trečdalį aliejaus, kuris reikalingas Hitlerio ir jo talkininkų karo mašinai.

LONDON. — Kadangi sąjungininkų radio patarė italams būti nuošaliai nuo militarinių punktų, jeigu nori likti gyvi, tai milijonai italų bėga iš tų miestų, kurie bombarduojami arba numatoma, kad bus bombarduojami.

Ypatingai padidėjo italų bėgimas iš miestų po to, kai sąjungininkų radio pranešė italams, kad Italija bus bombarduojama dar smarkiau, jeigu maršalo Badoglio valdžia ir toliau draugausis su vokiečiais.

PAKĖLĖ PLIENO DARBININKŲ ALGAS

TORONTO. — United Steelworkers of America unijos atstovas pranešė, kad Ontarijos Apylinkės War Labor Taryba leido pakelti Steel Company of Canada darbininkams algas iki 55 centų į valandą ir mokėti pilnus pragyvenimo bonus. (Minima kompanija randasi Hamiltone.)

Tokios algos darbininkai reikalavo visą laiką ir net buvo išėję į streiką, bet tik dabar jų reikalavimai buvo patenkinti.

Unija dabar padavė prašymą, kad tokios algos būtų duodamos ir Sault Ste. Marie, Ontarijoj, ir Sydney ir Trenton, Nova Scotijoj, pliено darbininkams.

SIOLO PRAŠALINTI MITCHELL, SĮ. LAURENT

WELLAND. — Šešiosdešimt delegatų iš Ontarijos ir Kvebeko provincijų, susirinkusių į United Electrical, Radio and Machine Workers of America unijos distrikto penktą konferenciją, atstovaujantė 50,000 darbininkų, dar kartą patvirtino savo nusistatymą nestreiti karo metu.

Tuo pačiu laiku buvo priimta rezoliucija, reikalaujanti prašalinti darbo ministerį Mitchell už nedavimą paramos darbininkams jų siekiuose atsiekti maksimum produkcijos ir teisingumo ministerį Laurent už jo elgėsius, kurie kiršina kanadiečisu.

JAUNIMO DELEGATAI IŠVYKO Į MEKSIKĄ

TORONTO. — Sekanti Kanados jaunimo delegatai išvyko į Meksiką dalyvavimui Pan-American jaunimo pergalės konferencijoj:

George Tuttle, Young People's Work direktorius (United Church of Canada); Beatrice Walsh, Labour Youth Federacijos nacionalė sekretorė; Jacques Rouleau, International Brotherhood of Electrical Workers Markoni skyriaus prezidentas (Montreale); Bernard Boulanger, Federation des Junes Travailleurs de Quebec sekretorius; Gerry Rose, Kanados Žydų Kongreso jaunimo divizijos atstovas; Les Shemilt, United Church Young People's Union prezidentas.

Taipgi išvyko keletas delegatų nuo katalikų organizacijų Kvebeko provincijoj.

GRAŽIAI PALAIDOJO DARBININK. VETERANĄ

GRIMSBY, Ont. — Čia kiek laiko atgal buvo palaidotas Mathew Popovich, darbininkų judėjimo veteranas, nors amžiumi dar nelabai senas.

Mathew Popovich atvyko į Ameriką iš Ukrainos 1911 metais. Jis ir jo žmona nekurį laiką buvo Metropolitan operos kompanijos nariais.

Čia gyvendamas Popovich dirbo darbininkų judėjime. 1931 metais jis buvo įmestas kalėjiman su kitais komunistų vadais. 1940 metais jis irgi buvo internuotas. Kalėjimas daugiausia ir suėdė jo sveikatą.

Laidotuvėse dalyvavo visa eilė darbininkų judėjimo vadų ir pasakė atatinkamas kalbas.

PIETŲ AFRIKA VĖL IŠRINKO SMUTS

PRETORIA. — Pietų Afrikos žmonės vėl išrinko generolo Smuts valdžią.

Iš 150 atstovų, koalicinės valdžios šalininkų išrinkta virš šimto atstovų. Praėjusiame parlamente smutsistai turėjo 87 vietas.

Pats Smuts ir visi jo ministeriai buvo išrinkti.

Pietų Afrikoj opoziciją sudaro prohitleriniai elementai. Jie buvo įnešę sumanymą, kad būtų uždaryta Komunistų Partija ir nutraukti ryšiai su Sovietų Sąjungą. Jie yra priešingi prieš dalyvavimą kare prieš Hitlerį.

MONTREAL. — Canadian Marconi Kompanija atsisako skaitytis su Darbo departamento pravestais balsavimais ir pripažinti uniją, kurią darbininkai išbalsavo.

Darbininkai reikala u j a, kad vyriausybė perimtų įmones savo žinion, kadangi kompanija atsisako vykdyti vyriausybės tvarką.

JUOZAS BALTUŠIS

PARTIZANAS DAURA

Apsakymas Apie Vokiškuosius Grobikus

(Tęsinys)

— Štai tėvas ir sako:

"Prišauks," — sako, — "nelaimę kuodatasis! Neduok dieve," — sako, — "išgirs koks vokietpalaikis — tris dienas neprisėsim, o ir pabaudos įkirps!" Ima jis tą gaidį iš tvarto, atneša vidun ir kiša į pakrosnį. O šis ir čia visa gerkle plyšta, rodos, krosnį sugriaus. Nors tu ką su juo. "Nieko nebus," — sako tėvas. — "Duok tik nakties sulaukti . . ." O naktį tėvas ima kirvį, paguldo giedorių ant slenksčio ir dzuobt per kaklą. Gaidys paspurdėjo, žimoma, ir aiškus reikalas. Moterys supuolusios nupešė, kraujus nuplovė. Pasijaudinom visi truputį. Žinai gi ir gaidžio gaila, ir vokiečių baisu. Na, tiek to. Sugulėm.

Daura nutilo, atsilošė sienos ir susimąstęs įsižiūrėjo į ugnį. Buvo matyti, kaip ugnies apšviestame jo veide niaukiasi šešėliai.

— Na, ir kas toliau? — nekantravo Nainys.

— Toliau? — sujudėjo Daura. — Toliau ne kas . . . Štai, mes, vadinasi, sugulėm ir miegam sau, ilsimės. O apyaušriu staiga girdim — kaime didžiausias riksmas, šauksmas . . . Žmonės vienmarškiniai puola į ūlyčią, laksto, klykia. Mūsų tėvas, kaip gulėjo su vienomis trinytėmis, taip ir iššoko į kiemą.

— Kas čia? — šaukia jis kaimynui.

O kaimynas šaukia jam:

— Kaip, — šaukia, — kas?! Argi tu dar nieko nežinai?

— Kaip mane gyvą matai! — atsako jam tėvas.

O kaimynas vėl jam šaukia:

— Gi, — šaukia, — vokiečių kareivį kažkas nudėjo! Visą sodžių krečia . . . iš eilės.

Čia tėvas taip ir nustėro.

— Štai, — sako, — suras jie tą gaidį, būtinai suras.

Ir puola trobon.

O paskui jį, vadinasi, trys vokiečių kareiviai puola. Vienas jų, vyresnysis, rėkia: — "Halt!"

Įsiveržė jie vidun. Sugrūdo mus į pasienius ir įsakė taip ramiai stovėt, kad nė akys nemirksėtų, o patys kai ims krėsti, kai pradės viską griozti, tai tik pūkai ir dulkės viesulais sukasi.

Na, iškrėtė, išuostinėjo ir nerado nieko. Pasikeikė jie, pagrūmojo kumsčiais, pasiūlė mums į snukį ir eina sau, o jų vyresnysis paskui juos, vadinasi, eina.

— Ačiū dievui, — atsiduso tėvas.

Tik čia staiga vyresnysis sustojo ir vėl rėkia:

— Halt!

Ir rodo į tėvo čebatą.

Čia ir mes visi atsisukom į tėvo kojas. Gi žiūrim — ant bato viršūnės gaidžio kraujo užtiškę. Tėvas išbalo, pastovėjo kiek ir staiga bumpt ant kelių prieš vyresnįjį.

— Kaltas, — sako, — gaidį sau nukirtau!

O vyresnysis tik kareiviams švilptelėjo, subaubė kažką saviškai. Tie pripuolė prie tėvo ir kadgi pradės šautuvų kulbėmis tvoti! O tėvas tik susigriebia rankomis už sukruvintos galvos ir šaukia:

— Nežudykite, — šaukia, — čia gaidžio kraujas . . . kaip dievą myliu, gaidžio!

O kareiviai tik duoda kulbėmis, o vyresnysis kojomis jiems vis padeda. Parmušė jie tėvą žemėn, surišo užgulę ir veda iš trobos. Čia ir motina prieš vyresnįjį ant žemės puola, rankas bučiuoja, ašaromis laisto. O šis, supranti, tvykst jai kulnu į krutinę. Motina tik loštelėjo ir taip suriko, kad man ir šiandien, štai, dar tebeskamba ausyse.

Tėvą išvedė. O kitą rytą . . .

Priėjęs iki tos vietos, Daura taip nužemino balsą, jog Nainys turėjo sukaupti visą dėmesį, kad nepraleistų žodžių. Aplinkui staiga įsiviešpatavo tyla. Partizanai liovėsi šnekėję, susispietė aplink Daurą ir taip pat ėmė klausytis. Daura giliai atsiduso.

— Kitą rytą, — tęsė jis — tėvą išvedė ūlyčgalin. Kad ne siaubingas motinos riksmas, aš nė nebūčiau jo pažinęs: taip jis buvo sudaužytas ir ištinęs. Na, taigi, išveda jį, vadinasi, ūlyčgalin, o čia jau visi sodiečiai vokiečių suvaryti. Aižkus reikalas — nusigandę, išbalę visi, o moterys tik ašaras braukia ir kryžiaus ženklus daro. Čia aš žiūriu — gi kažkokia sija ant dviejų stulpų padaryta, ir virvė ant jos pririšta per vidurį. Niekad aš tokių sijų nebuvau matęs, nesupratau, kas čia per įtaisas. Tik matau, kad tėvą privedė ir pastatė, kaip tik ties maskatuojančia virve . . . O čia staiga girdžiu, kad suriks, suriks motina! Puolė prie vyresniojo, krūtine prišliaužė prie jo batų, bučiuoja ir taip verkia, kad tik vieną kartą gyvenime tokias ašaras ir temačiau. Čia ir kitos moterys neištūrėjo. Pakilo toks raudojimas, kad ir akmuo sutirptų. O vyrai, girdžiu, šnibždasi:

— Be reikalo bobos. Vis tiek nedovanos. Vyresnysis pats aną kareivį nudėjo . . . už mergą. Reikia gi kam nors kaltam būti . . . Be reikalo . . . be . . .

Čią tik žiūriu, kad tėvui jau ant kaklo virvė užrišta ir kelia jį į viršų. Motina staiga pakilo ir kad gi puls visa žemėta ant vyresniojo. Visas mundieriaus sagas išrovė, nagais žandą išarė ir taip įsikibo į kuodą, kad šis tik sukasi ir unkščia. O paskui tik girdim — trinktelėjo šūvis. Motina susigriebė už krūtinės sudejavo ir virto aukštelninka. Visi taip ir aiktelėjo. Puala artyn, o motina, girdžiu, tik silpnu balsu prašo: "Prileiskite vaikus . . . vaikus". Čia jau mane su seserėmis pristūmė per žmones prie jos. Atsiklaupiau aš, pasilenkiau ir tik drebu visas, ir nė vienos ašaros nėra mano akyse. O čia, matau, motina krutina žemėtas lūpas, sako kažką. Pasilenkiau aš arčiau.

— Sūnau . . . — šnibžda ji, — sūneli . . . ir aš, ir tėvas paliekam jus . . . neskriausk seserį . . . žemę mylėk . . . mylėk, sūneli . . .

Čia ji pasikėlė ant alkūnių, kraujuota visa, išbalusi, baisiom akim, norėjo lyg kažką dar pasakyti, bet tik pajudino lūpas ir nukrito atgal ant nugaros. Ir po to nebesujudėjo nė vienu sąnarėliu . . .

Daura dar kartą atsiduso ir nutilo. Tylėjo ir kiti, nedrįsdami drumsti tylos, kurioje tartum buvo jaučiama kritusiųjų dvasia. Daura slėpdamasis nykščiu nuspaudė nuo ūsų ašarą.

— Ir tiek jau metų praslinko . . . — pratarė jis vėl, — jau ir kapų kauburius sunkiai beišskirsi žolėj, bet kad aš tau užmiršiau šitai? Akyse vis tas vyresniojo snukis vaiposi. Štai, ir šiandien nudėjau tą, pažvelgiau, ir topterėjo man į galvą, jog tai jį, tą vyresnįjį, paklojau — toks jis panašus į aną . . .

— Visi jie panašūs, — atsišaukė Nainys.

— Gal būt, — pritarė Daura, imdamas valyti šautuvą. — Gal būt . . . — pakartojo jis susimąstydamas.

O paskui staiga pakėlė galvą ir pažvelgė į Nainį:

— Meluoji tu.

— Kaip tai?! — pakėlė antakius Nainys.

— Šitie — biauresni.

(Galas)

Ką Jūs Žinot Apie Kanadą

Raudonasis Kryžius Ir Jo Veikimas

Kanados Raudonasis Kryžius yra viena iš didžiausių humanitarinių organizacijų Kanadoje. Ši organizacija reikšminga dar tuomi, kad ji yra visai nepartinė ir ne politinė organizacija. Ji yra visų kanadiečių organizacija.

Kanados Raudonasis Kryžius turi 2,600 skyrių visoj Kanadoj. Vienos provincijos skyriai sudaro diviziją. Surinktos aukos siunčiamos į divizinius centrus, o šitie siunčia į centrą, kuris išdalina jas pagal reikalą.

Centralinis Komitetas, kuri sudaro visų provincijų divizijų atstovai, yra vykdantysis komitetas.

Raudonojo Kryžiaus jėgos yra Kanados žmonių aukos. Dabar, kada eina karas, Raudonasis Kryžius turi daug darbo. Apart rūpinimosi belaisviais, palaikymu ligoninių, jis dar rūpinasi pašalpa Sov. Sąjungai, Graikijai, Lenkijai, Belgijai, Francijai ir t. t.

Iki gruodžio 31, 1942 metų, Raudonojo Kryžiaus išlaidos karo metu buvo $12,722,736. Iš tos sumos Sovietų pašalpai buvo sunaudota $618,654. Graikų pašalpai — $150,804.

Kanadiečių Biografijos

Sir Frederic Stupart

Senovėj buvo tikima, kad audras išsaukdavo velnias — "oro pajėgos kunigaikštis." Bet laikui bėgant buvo įrodyta, kad audros yra gamtos reiškinys ir kad galima net įspėti, kada jos užklups, kad apsisaugoti.

Sir Frederic Stupart buvo vienas iš oro spėjimo pionierių. Jis gimė Auroroj, Ontarijos provincijoj, 1857 metais. Mokslus ėjo Upper Canada kolegijoj, Toronte. Prie Meteorological Service of Canada stojo dar 1872 metais, būdamas vos 15 metų amžiaus.

1873 metais buvo padarytas susitarimas tarp Kanados ir Jungtinių Valstijų, kad apsimainyti informacijomis apie orą. Tuo metu Kanadoj buvo 7 oro sekimo stotys, o Jungtinėse Valstijose 15. Sir Frederic Stupart turėjo prirengti kanadiečių raportą apie orą įvairiose Kanados vietose ir patiekti amerikiečiams.

1876 metais, rugsėjo 4 dieną, pirmu kartu Kanados istorijoj buvo žmonės įspėti apie besiartinančią audrą. Senovėj toks įspėjimas būtų buvęs palaikytas susikirtimu su velniu. Tuo tarpu, tačiau, mokslas buvo ant tiek prasiplatinęs, kad žmonės įspėjimą priėmė, kaip mokslo ir tyrinėjimo pasekmes.

1884-85 metais Sir Frederic dalyvavo ekspedicijoj į Hudson įlanką tyrinėjimui, ar negalima įsteigti reguliaraus susisiekimo su Anglija. Jis praleido tenai 16 mėnesių ir ta įlanka paskui buvo pavadinta Stuparto įlanka.

1894 met. jis tapo Meteorological Service of Canada direktorium ir Magnetic Observatorijos Toronte supredentu.

Minėtoj srityj jis išdirbo 57 metus ir daug tyrimo atliko. Vėlesniu laiku jo organizacija naudojo baliūnus tyrimui oro aukštai.

Jis mirė 1941 metais, sulaukęs 84 metų amžiaus. Iš direktorystės, tačiau, buvo priverstas atsisakyti dar 1929 metais.

Laiškai L. Balsui

Gerbiama Liaudies Balso Redakcija:

Laišką, rašytą LLD 132 kuopai, kovo 25, 1943, aplaikiau ir artimiausiame kuopos susirinkime buvo skaitytas. Mums buvo labai malonus kaimynų atsišaukimo laiškas, bet del mažai narių dalyvaujančių susirinkime, laiškas liko atidėtas ant toliau, galutinam aptarimui. Žinote, Draugai, kaip čia mažas lietuvių skaičius gyvena, tad ir kuopa nariais neskaitlinga, ir bent kokį naudingą apšvietos darbą paskubint pirmyn nėra galima, tai taip ir užsitęsė. Bet pastaram kuopos susirinkime nutarėm Jūsų atsišaukimą baigti; nors ne pilnai, bet visgi prisidedam nors su viena metine prenumerata, keletas narių sudėjo $3.50. Tai ir viskas, Draugai, ką pajėgėm prie jūsų prisidėti toj taip svarbioj jūsų valandoj.

—o—

Man irgi norisi šis tas žinoti iš lietuvių tenykščio veikimo, kadangi buvau kadaise ir aš Toronto gyventoja. 1907 m. tik trumpą laiką gyveniau ir lietuvių buvo apie 30 ypatų, ar kiek daugiau, bet man, kaip iš Lietuvos tik ką atvykusiai, buvusių tenykščių lietuvių elgėsis darė prastą įspūdį, kadangi jie vadinosi save lenkais. Aš dažnai tuos žmones klausdavau, kokį turite išrokavimą save vadintis tokiais, kokiais nesate. Tada atsakydavo, kad Lietuva yra išnykus, niekas jos nežino. Žinoma, aš buvau dar jauna, o dargi "grinorka," tai manęs suaugę žmonės nemėgo, kad "grinorka" juos mokintų būt lietuviais, nes nekurie mokėjo lenkų kalbą (netgi ponais save persistatydavo). Man gi atrodė, kad tai buvo tikra nesąmonė save taip apgaudinėti.

Jeigu 1907 metais bent kas būtų sakęs, kad Toronto mieste gyvens didelė grupė lietuvių ir įsikurs lietuvių kalba likraštis, tai esu tikra, kad vietos lietuviai tokią ypatą būtų paskaitę bepročiu, ar dar kitokiu tam panašiu vardu.

Bet šiandien lietuvių tautos sūnūs garbingai kovoja prieš tėvynės pavergėjus žmogžudžius nacius. Jų kova yra ir mūsų kova.

Nors Liaudies Balso dar nesu skaičiusi, bet daug straipsnių perspausdina Vilnis ir Laisvė. Lai gyvuoja Liaudies Balsas!

F. Kavaliauskienė
LLD sekr.
Tacoma, Wash.

GUSEVAS PASKIRTAS AMBASADORIUM DIDŽIAJAI BRITANIJAI

LONDON. — Reuterio žinių agentūra praneša, kad Maskvoj patvirtinti gandai, jog Feodor Gusev, kuris iki šiol buvo Sovietų ministeriu Kanadai, užims Maiskio vietą Londone, kaip Sovietų ambasadorius Didžiajai Britanijai.

Maiskis paskirtas užsienio reikalų vicekomisaru ir pasiliks Maskvoje.

Kas bus paskirtas Sovietų ministeriu Kanadai, kol kas nežinia.

Vienuoliktas Metinis LIAUDIES BALSO Piknikas

Rengiamas Montrealo Lietuvių

Sekmadienį, Rugpiūčio 8 d.

Ville Lasalle, Ant Aštuntos Avenue

Piknike Bus Svečias iš Toronto, Liaudies Balso Atstovas

Drg. Z. Janauskas

Programa Susidės iš Žaidimų, Sporto, Kontestų, Laimėjimų ir t. t.

Patogus privažiavimas: važiuoti Wellington gatvėkariu ar Atwater autobusu. Paskui paimti Ville Laselle autobusą, kuris priveža prie 6-tos Ave., o nuo ten visai arti į pikniką

Pradžia 12 val. Dieną — Įžanga Laisva

Kviečia
PIKNIKO KOMITETAS

P. S.: Jeigu lytų, piknikas įvyks sekantį sekmadienį.

Net ir Katė 'Tiby' Buvo Užregistruota

MONTREAL. — Fred Rose rinkiminis komitetas apskaičiuoja, kad balsuotojų sąrašan Cartier distrikte buvo įrašyta nuo 4 iki 5 tūkstančių netikrų pavardžių. Tas buvo padaryta liberalų kandidato rinkiminės mašinos, kad tik sumušti oponentus.

Kada buvo ištirta, buvo surasta, kad vienoj šeimynoj ant Park avenue buvo įrašyti 8 ekstra balsuotojai, jų tarpe ir katė "Tibby."

Kada Fred Rose komitetas pasiuntė telegramą į Ottawą atatinkamiems asmenims ir CCF vadas Coldwell iškėlė tą skandalą parlamente, buvo pravestas naujas balsuotojų surašinėjimas.

Tik įsivaizdinkit, leberalų kandidato šalininkai būtų neteisėtai davę jam kelis tūkstančius balsų.

Cartier gyventojai del to skandalo labai pasipiktinę. Galimas daiktas, kad daugelis balsuos už Fred Rose vien del to, kad jie labai pasipiktinę tokiais liberalų darbais tame distrikte.

Žydai labai pyksta ant Bavitch'o, Returning officer, kuris Fred Rose komiteto buvo apkaltintas nereguliarumais sąrišyje su sąrašais. Mat jis yra liberalų kandidato giminaitis ir žydų tautos. Žydai sako, kad jis suteršė žydų vardą.

Arti tūkstančio francūzų tame distrikte jau pasisakė, kad balsuos už Fred Rose ir ragins kitus balsuoti, kad išreikšti protestą prieš tokį sukoneveikimą demokratinių rinkimų.

Fred Rose yra pažangiečių kandidatas ir yra Montreale plačiai žinomas kaip atsidavęs darbininkų gynėjas. Jo pastangomis buvo užduotas smūgis ir tiems rinkiminių teisių mindžiotojams.

Rinkimai Cartier distrikte į federalį parlamentą įvyks rugpiūčio 9 dieną. Rinkimai buvo paskelbti už tai, kad šio distrikto atstovas mirė ir jo vieta parlamente tuščia.

Cartier distriktas apgyventas daugiausia darbininkais. Jame yra daug lušnų. Daugelyje namų nėra elektros, apšviečiami žvakėmis. Viename mitinge vienas gyventojas pastebėjo: "Šis distriktas vadinamas Cartier vardu už tai, kad jo namai atrodo lyg Cartier būtų juos statęs." (Cartier buvo vienas iš ankstyvųjų ateivių.)

Cartier distrikte šiuo kartu skamba obalsis: "Pasiųskit į Ottawą darbininką, kuris gins darbininkų reikalus!"

J. B.

Kokie Gi Jų Tie Sąjungininkai

MONTREAL. — Tarybininkų leidžiamame elementoriuje, birželio mėnesio laidoj, po angalviu: "Toronto Lietuvių Pareiškimas," nurodoma, kad Lietuvos nepriklausomybei grėsia pavojus (lyg Lietuva dabar būtų nepriklausoma), kad Lietuvos priešai vėl rengiasi pavergti Lietuvą, kad Lietuvai statomi kalėjimai ir kalami pančiai Sibire. Ant galo sušunka, kad mes turime padėti Jungtinėms Tautoms.

Perskaičius tą Toronto tarybininkų pareiškimą stojasi klausimas, kokie gi jų tie sąjungininkai, kokios tos Jungtinės Tautos.

Kad skaitytojas galėtum geriau įsitikinti, kad taip yra, pacituosiu iš to pareiškimo jų pačių žodžius. Štai jie: "Pačios Lietuvos ateitis kasdien vis eina blogyn ir blogyn. Lietuvos nepriklausomybės priešai nesnaudžia." Kokie gi tie Lietuvos nepriklausomybės priešai ir kur gi toji Lietuvos nepriklausomybė? Vokiečių fašistų batas treti metai mindo Lietuvą, paskandintą Lietuvos žmonių kraujuose. Jie net Lietuvos vardą panaikino. O torontiečiai tarybininkai šaukia, kad Lietuvos nepriklausomybei pavojus.

Skaitykite jų žodžius toliau: "Matydami Lietuvos priešų pasiryžimą, ir jų pastangas ir vėl amžiams pavergti Lietuvą, mes Toronto lietuviai negalime ramiai žiūrėti, kada mūsų broliams yra kalami nauji pančiai, statomi nauji kalėjimai Sibiro tundrose ir ruošiamos naujos nekaltų žmonių žudynės."

Vadinasi, dabar Lietuva "laisva." Bet jos nepriklausomybei gresia pavojus iš Sovietų Sąjungos. Iš tos šalies, prieš kurią visos civilizuotos ir laisvę mylinčios tautos lenkia galvas ir siunčia pasveikinimus jos karžygiams už jų narsą ir pasiryžimą sumušti laisvės ir tautų nepriklausomybės priešą, kruviną jį hitlerizmą.

Tos šalies armijoj randasi lietuvių daliniai. Jie kovoja, kad sumušti vokiečius ir išlaisvinti Lietuvą. Bet tarybininkams jų artėjimas linkui Lietuvos reiškia pavojų Lietuvos nepriklausomybei. Jų aiškinimu, tai išeina, kad tik tuomet Lietuvos nepriklausomybė būtų saugi, jeigu Sovietų Sąjunga būtų sumušta.

Tai kokioms gi Jungtinėms Tautoms tie tarybininkai nori padėti? Aišku, kad ne toms, kurios kariauja prieš hitlerininkus. Juk tos remia Sovietų Sąjungą, kuri, anot tarybininkų, kala naujus "pančius" Lietuvos nepriklausomybei.

Toronto lietuviai, apsižiūrėkit. Tie gaivalai tokiais pareiškimais juodina jūsų vardą.

P. Montrealietis

"Mission to Moscow" Rodoma Montreale

MONTREAL. — Ilgai laukta ir daug sukėlusi diskusijų, gandų ir net protestų (iš reakcinių ir trockistinių elementų pusės) filma **"Mission to Moscow"** (Misija Maskvon) pagaliau atėjo į Montrealą, ir pradėta rodyti pereitą penktadienį Loew's teatre.

"Mission to Moscow" pagaminta Holivudo didžiosios filmų gamybos firmos Warner Bros., pagrįsta ant buvusio Jungtinių Valstijų ambasadoriaus Sovietų Sąjungoje Joseph E. Davies parašytos knygos tuo patim vardu. Nestebėtina, kad daugumas reakcinių ir trockistinių elementų kėlė prieš šitą filmą protestus ir komercinė spauda net paleido gandus, kad "Stalinas uždraudė ją rodyti Sovietų Sąjungoje," nes ši filma, "Mission to Moscow," puikiai parodo pirmkarinius demokratinių valstybių reakcionierių veiksmus ėjimui iš vien su fašistiniais agresoriais, o iš kitos pusės, Sovietų Sąjungos pastangas sulaikymui karo.

Laike Italijos fašistų draskymo Ethiopijos Tautų Lygoj, jos karalius Haile Selassie šaukiasi sulaikyti brutališką Italijos juodmarškinių karą prieš Ethiopiją, bet be pasekmių. Vien tik Sovietų pasiuntinys M. Litvinoff palaiko jo pusę.

Ambasadoriui Davies nuvažiavus į Maskvą, jis atranda ten Sovietų žmonių ir vadų troškimą taikos ir dedamas pastangas jos palaikymui. Laikydamasis po industrinius Sovietų centrus, jis tampa pakviestas Kinijos ambasadoriaus ir į ligoninę, kur Sovietų daktarai savo ligoninėje slaugo Japonų bomberių sužeistus Kinijos kūdikius tuo laiku, kada demokratinės valstybės siuntė geležies "skrebes" Japonijai.

Davies'as sutikęs anglų inžinierių pirmu kart išgirsta apie penktos kolonos sabotažą Sovietų industrijoje, kas paskui viešam teisme iškyla, kad tai buvo vedamas sabotažas penkta-kolonistų parsidavėlių vokiečių fašistams ir Japonijos militaristams ir to viso galvinyj stovi Trockis.

Davies'as per du metu apžiūrėjęs viską Sovietų Sąjungoje, ką tik jis norėjo, įsitikrina, kad Sovietai nuoširdžiai siekia taikos ir kad ten yra jėga, su kuria demokratijoms einant, galima agresiją sulaikyti. Grįžęs į Vašingtoną pradeda dirbt už suvienijimą vakarų demokratijų su Sovietų Sąjunga. Jo nesukrečia išgirsta žinia, kad Sovietai pasirašė nepuolimo sutartį su Vokietija, nes kitokios išeities nebuvo. Bet jis pilnas vilties, kad demokratinės valstybės nublokš reakcionierius ir susivienys bendrai kovai prieš ašį. Kas pagaliau ir įvyko.

Buvusis ambasadorius Maskvoje Joseph E. Davies atliko neišpasakytai brangų žygį suartinimui Suvienytų Tautų. Jis pats perstato ir filmą, paaiškindamas tikslą parašymui knygos ir leidimą pagaminti filmą. Jo asmeniui vaidinti paima rolę Walter Huston. Filma "Mission to Moscow" verta visiems pamatyti.

L. B. Koresp.

Apie Tabakos Augintojų Pikniką

DELHI. — SDKLSPD 6-cos kuopos rengtas piknikas 25 liepos, labai gerai pavyko. Oras iš ryto buvo prastas, lijo ir jau manėm atidėti kitam sekmadieniui, bet žmonės pradėjo suvažiuoti, o vėliau ir oras išsipagadijo ir buvo labai gražus.

Pirmieji į pikniką suvažiavo hamiltoniečiai, o paskui ir kiti iš visos plačiosios apylinkės ir toliau. Vienu žodžiu žmonių suvažiavo labai daug ir visi linksmai praleido laiką. Šokiams griežė lietuviška armonika.

Nors programa jau ne taip labai įvairi buvo, nes dabar visko trūkumas yra, bet, atrodo, pikniko dalyviai buvo užganėdinti. Rengėjai taipgi, nes nuo pikniko gryno pelno liko $54.30. Iš tos sumos $27.00 priduoti Liaudies Balsui, o likusieji pasilieka kuopos kasoje.

Ačiū visiems atsilankiusiems arba šiaip kuo prisidėjusiems, taipgi ir mūsų geriesiems muzikantams.

Rengėjai

Italijos Partijų Bendras Manifestas

BERNE. — Atėjo iš Italijos miesto Turino laikraštis Stampa Sera, kuriame yra išspausdintas bendras penkių partijų manifestas — Tautinės Partijos, Krikščionių Demokratų Partijos, Komunistų Partijos, Laisvojo Atsteigimo Partijos ir Socialistų Partijos.

Šios italų partijos savo manifeste drauge atsišaukia į gyventojus sekamai:

"Italija! Jau pranyko skaudus siaubas, kuris viešpatavo politiniam mūsų gyvenimui per 20 paskutinių metų. Visu tuo laikotarpiu šėlo žvėriški to siaubo geiduliai ir ištaškė didesnę pusę mūsų tautos turto, suskurdino žmonių sąžines, palaikė supuvusį parsidavėlių ir negabių gaivalų režimą, įstūmė mūsų tautą į karą, kurio jinai nenorėjo, į mums užkartą karą, kuris šiandieną įstatė mus į tokią tragišką padėtį.

"Nors mums prieš akis stovi sunkūs uždaviniai, bet jeigu visi mes sujungsime savo jėgas, tai su drąsa ir ramumu sugebėsime nutiesti naują kelią, kuriuo mes dabar turime eiti.

"Asmenys, kurie yra atsakingi už tokią baisią žalą, padarytą mūsų tautai, bus begailestingai nubausti. Nuo šiol mūsų obalsis tebūna: Laisvė!

(Pasirašo)
"Tautinė Partija,
Krikščionių Demokratų Partija,
Komunistų Partija,
Laisvo Atsteigimo Partija,
Socialistų Partija."

GALVESTON, Tex. — Tropiškas hurikanas Texas valstijos pakraštyje užmušė 14 asmenų.

Medžiaginių nuostolių pridarė už kokius $11,000,000.

Pranešimai

Toronto, Ont.

SDKLSPD Narių Žiniai

Iš priežasties išvykimo ant 2 savaičių į kempes kariškam lavinimuisi, turiu apleisti Torontą ir Sūnų ir Dukterų KLSPD 1-mos kuopos protokolų sekretoriaus pareigas, nuo 1 d. rugpiūčio iki 14 dienos rugpiūčio. Tuo laiku prašau visais kuopos reikalais kreiptis pas kuopos kontrolės komisijos narį drg. P. Gaveną, 158 Gorevale Ave. Jis eis protokolų sekretoriaus pareigas iki mano sugrįžimo.

S. Karvelis
196 Shaw St.

Montreal, Que.

Susirinkimas

Pranešame, kad LLD 137 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks ateinantį penktadienį, t. y. 6 d. rugpiūčio (August), 8 v. v., Posančaliečių salėje: 01234 Charlevoix St.

Prašome narius ir simpatikus dalyvauti.

Kurie negavote knygos, šiame susirinkime galėsite gauti. Kurie dar nepasimokėjote duokles, prašome pasimokėti.

Valdyba

Besilinksmindami Atsiminė Lietuvius Raudonarmiečius

TORONTO. — Amerikiečiams draugams Bukiams besisvečiuojant Toronte, drg. Šimoniai surengė vakarienę liepos mėnesio 26 dieną, priėmimui svečių. Sueiga buvo labai maloni ir neapsiėjo be paramos kovotojų.

Amerikiečiams ir vietiniams svečiams besilinksminant, mūsų darbšti draugė H. Dobrovolskienė atsišaukė į visus, kad atsimintume lietuvius kovotojus, kurie jau treti metai narsiai kariauja sykiu su Raudonąja Armija už Lietuvos išlaisvinimą, kaip ir už viso pasaulio demokratijos apgynimą nuo žiauriojo vokiško fašizmo.

Svečiai labai įvertino Dobrovolskienės atsišaukimą tokiam kilniam tikslui ir pirmas su auka atsiliepė vakarienės šeimininkas draugas Šimonis. Jį pasekė Kudrevcevai, paaukodami visą dešimkę, sakydami, kad mūsų broliai ir seserys ten gyvena ir jų vaikai tikrai kovoja Raudonosios Armijos eilėse, aukodami viską, ką gali — patys save — apgynimui demokratijos nuo gręsiančio pavojaus.

Aukojo sekančiai: Kudrevcevai $10.00, amerikiečiai Bukiai $6.00, Šimoniai, Dobrovolskiai, Kuktoras ir Taurai po $2.00, Lewis ir Penkowskis po $1.00. Viso suaukota $26.00.

Labai nuoširdus ačiū visiems už tokias gausias aukas mūsų laisvės gynėjų pasveikinimui.

Viešnia

VIEŠA PADĖKA

WINNIPEG. — Nors jau pavėlavau padėkos žodį tarti, bet bus geriau vėlai, negu kad nieko. Todel nuoširdžiai dėkoju torontiečiams už pagalbą man nuvykti pas savuosius į Montrealą ir pasimatyti su pažįstamais. Taipgi dėkoju draugams Linartai, Narusevičiui ir Gutauskui, kurie palydėjo mane į stotį ir šiaip man pagelbėjo, ypatingai Linartui, kuris nuvežė mane į stotį.

Monterale viešėjau 10 dienų. Iš Montrealo išvykau 12 liepos, 8 valandą vakare, o į Winnipegą pribuvau liepos 14 dieną, 11 val. dieną.

Nors sunku buvo apleisti savuosius, bet ką padarysi, kad mane ištiko tokia nelaimė, žinoma, del kitų nuodėmių.

Torontiečių sveikinimus winnipegiečiai priėmė su aukšta pagarba. Buvau užėjęs pas J. Narusevičių, kad perduoti torontiečio K. Narusevičiaus geras dienas kaip broliui. Pas jį išbuvau tris valandas. Narusevičienė paprašė savo dukrelę paskambinti ant piano ir lietuviškai padainuoti. Mergaitė tik 11 metų, bet gerai prasilavinusi muzikos srityje, o savo balseliu žavėte žavi klausytoją. Gal neklysiu pasakęs, kad ta mergaitė išaugs į puikią muzikantę ir dainininkę ir linksmins kanadiečius. Ji taipgi vartoja tris kalbas: anglišką, lietuvišką ir lenkišką.

M. Motuza

KLAIDOS PATAISYMAS

HAMILTON. — Įvykusio pikniko aprašyme įvyko nemaloni klaida: pažymint darbuotojų pavardes, draugas F. Vaivila buvo nepažymėtas. Ištikrųjų, draugas darbavosi nemažiau, kaip ir kiti, kaip surengime pikniko, taip ir ant pikniko. Už klaidą, draugo Vaivilos prašau dovonoti.

A. Petronis

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

ADVOKATAS
M. W. Keilermann
371 Bay St., Toronto
Ofiso telefonas: WA. 5900
Rezidencijos — ME. 1425

Palaikykit tuos biznierius, kurie skelbiasi LIAUDIES BALSE

Lietuvis Barberys
A. Pečkaitis
Queen's Barber Shop
746 QUEEN ST. W.
TORONTO
Kviečiu visus

Tel.: VA.5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby
Laidotuvės net $55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Daugeliui Žmonių Reikalaujant

SERGĖJAUS EISENSTEINO
"Alexander Nevsky"
Sovietinė Filma, Laikoma Didžiausiu Sovietų Studijų Pasisekimu
VĖL BUS RODOMA TORONTE
Bet Tik 3 Dienas
Pirmadienį, Antradienį ir Trečiadienį — Rugpiūčio 16, 17 ir 18.
Victory Teatre

Neleism Fašizmo Pėdsakui Išlikt, Sako Ruzveltas

(Atkelta nuo puslp. 1)

jai — "besąlyginis pasidavimas."

Mes niekada ir jokiu būdu nesiderėsim su fašizmu. Mes neleisime jokiam fašizmo pėdsakui išlikti.

Galų gale Italija pati atsisteigs. Patys Italijos žmonės pasirinks sau valdžią pamatiniais demokratiniais laisvės ir lygybės pagrindais. Tuo pačiu laiku Jungtinės Tautos neseks Musolinio, Hitlerio ir japonų pėdomis, kurie plėšia ir badu marina užimtus kraštus.

Mes jau duodame pagalbos italams Cicilijoj.

Naciai, fašistai ir Japonijos militaristai kiekviename užkariautame krašte pavertė žmones vergais.

Mes esame pasiryžę sugrąžinti toms užkariautoms tautoms jų vertybę kaipo žmonių, kaipo savo likimo viešpačių, turinčių teisę naudotis žodžio laisve, religijos laisve, laisve nuo bado, laisve nuo baimės . . .

Rusai Puikiai Veda Visų Didžiausią Kovą

Didžiausi ir lemiamiausi mūšiai šiandien yra vedami Rusijoj. Aš džiaugiuos, kad anglai ir mes galėjome šiek tiek prisidėt prie Rusijos armijų smogiamosios galybės.

1941-1942 m. rusai sugebėjo pasitraukti be jų eilių sulaužymo, perkraustyti daugelį mašinų iš savo karinių fabrikų iš vakarinės Rusijos toli į šalies gilumą, išsilaikyti pilniausioj vienybėj, beginant savo tėvynę.

Rusų armijų pasisekimas parodė, jog pranašavimai apie jas pavojingi — tai faktas, kuris yra jau kalte įkaltas tam "viršgamtiniam" strateginio įkvėpimo specialistui, p. Hitleriui.

Rusų Planai Suderinti su Jungt. Tautų Planais

Trumpai tegyvavusi vokiečių ofensyva, pradėta šio mėnesio pradžioj, buvo desperatiškas bandymas sudrūtint Vokietijos žmonių dvasią (moralę). Rusai tatai suprato. Jie tuojaus išdirbo planus atakai iš savo pusės — planus, kurie susiderina su visa Jungtinių Tautų ofensyvine strategija.

Niekados Pasaulyje Nebuvo Ptikesnių Kovotojų už Rusus

Pasaulis dar niekados nėra matęs didesnio pasišventimo, pasiryžimo ir pasiaukavimo kaip tas, kurį parodė Rusijos žmonės ir jų armijos, maršalo Juozo Stalino vadovybėje.

Ši šalis turėtų visuomet džiaugtis, galėdama būti geru kaimynu ir nuoširdžiu draugu ateities pasaulyje su tokia tauta, kuri besigelbėdama tuo pačiu žygiu padeda gelbėt visą pasaulį nuo nacių pavojaus.

Stumdome Japonus

Ramiojo vandenyno srityje mes stumdome japonus nuo Aleutų iki Naujosios Gvinėjos . . . Japonai prarado daugiau lėktuvų ir daugiau laivų, negu jie galėjo naujų pastatyti.

Mes siunčiame lėktuvų ir kitų būtinų karo reikmenų didvyriškoms generalisimo Čiang Kai-sheko (kinų) armijoms ir turime dėti visas pastangas daugiau jų pasiųsti.

Mes grumiamės pirmyn kad užimt pozicijas, iš kurių galėtume atakuoti pačios Japonijos salas iš šiaurių ir iš pietų, iš rytų ir iš vakarų . . .

Kaip Ilgai Karas Tęsis?

Karo ilgis priklausys nuo nesiliaujančio veikimo visomis pastangomis karo frontuose ir čia namie. Tos pastangos yra vienos ir tos pačios.

Amerikos kareiviui nepatinka ilgas kariavimas. Tačiaus, jeigu jis pasitrauktų iš savo pareigos bent vienai minutei, jis galėtų netekti savo gyvybės ir dar paaukoti savo draugų gyvybes.

Tąja prasme — jeigu darbininkas čia namie nesistengia, šaltai žiūri į savo darbą arba tinginiauja, jis taip pat gali paaukoti Amerikos kareivių gyvybes ir prisidėti prie to, kad būtų prakištas svarbus mūšis.

Suplėkt ir Hitlerio ir Tojo Šaikas

Planai, kuriuos mes padarėme, išmušti Musolinį ir jo šaiką, jau žymia dalim pavyko. Bet mes dar turime išmušt Hitlerį ir jo šaiką ir Tojo (Japonijos premjerą) ir jo šaiką. O tai nelengvas darbas.

Mes dar turime sumušti Hitlerį ir Tojo jų pačių namuose.

Mes nesitaikysime kitaip, kaip tik laimėję visuotiną pergalę. Toks tai yra kiekvieno amerikiečio pasiryžimas karo frontuose. Toks tai turi būti ir bus pasiryžimas kiekvieno amerikiečio šičia namie.

Paieškojimas

Paieškau Antano Kazakevičiaus. Apie du metu gyveno Philadelphia, Pa., 17 Calton St. Iš Lietuvos paeina: Šiaulių apskrities, Pakruojo valsčiaus, Sigulėnų kaimo.

Paieškau taipgi savo senų pažįstamų: Igno ir Petronėlės Chepulių, gyvenančių Philadelphia, Pa. Iš Lietuvos paeina: Šiaulių apkr., Meškučių valsčiaus, Borisų kaimo.

Labai prašau atsišaukti, arba kas apie juos žino, malonėkite pranešti, bus širdingas ačiū.

P. Jankauskas
42 Claremont St.
Toronto, Ont., Canada.

Vienu Žygiu Lietuviai Sunaikino 200 Vokiečių

(Atkelta nuo puslp. 1)

Sužeistų Lietuvių Didvyriškumas

Leitenantas Bernotėnas, jau sužeistas kautynėse, vis komandavo ir pats mėtė granatas į vokiečius. **Puskarininkis Aleksiūnas**, jau taipgi sužeistas, nušovė vieną vokiečių oficierių ir pagrobė jo dokumentus. **Vyresnysis puskarininkis Ratnikas** sunaikino vokiečių kulkosvaidžio įgulos narius. **Raudonarmietis Šneideris** paėmė nelaisvėn vieną vokietį.

Didelės drąsos parodė ir signalistai, kurie palaikė susisiekimus tvarkoje visą laiką. **Signalistas Krauleidis**, nors sužeistas, dirbo ir toliau; jis tik tada pasitraukė iš mūšio lauko, kai priešų minos skeveldra sudaužė jo prietaisus.

Žvalgybos uždavinys buvo atliktas. Lietuviai susekė punktus, iš kurių priešai šaudė; jie taip pat suėmė tam tikrą skaičių vokiečių.

Tuomet su pagrobtais vokiečių dokumentais, belaisviais ir ginklais ir nešdami sužeistus lietuvius raudonarmiečius, jie pradėjo trauktis atgal organizuotu būdu (nes tokia yra žvalgybos pareiga — atlikus savo uždavinius, grįžti į savo pozicijas).

Besitraukiančius gynė grupė raudonarmiečių, komanduojamų **leitenanto Mikėno.**

Leitenantas **Bernotėnas** ir **Kudla**, paskutiniai traukdamiesi iš mūšio, buvo apsupti hitlerininkų. Jiedu kovėsi šautuvais ir rankinėmis granatomis. Abu krito nelygioje kovoje, bet dar sunaikino daugiau priešų pirma, negu patys mirė. Šiuo žygiu lietuviai raudonarmiečiai viso užmušė 200 hitlerininkų.

Armijos komandierius pareiškė viešą padėką šiem lietuviam raudonarmiečiam už sekmingus jų veiksmus tame mūšyje. Daugelis šio žygio dalyvių tapo apdovanoti ordinais ir medaliais.

PALERMO. — Cicilijos kalėjimuose sąjunginink a i rado 300 politinių kalinių. Jie visi tuojaus bus paleisti.

Kaliniai buvo palikti likimui ir nekurie jau badavo.

Eina gandai, kad nusižudė Virginio Gayda, prie Musolinio redagavęs Giornale d'Italia. Kada Musolinis buvo nuverstas, tai ir Gayda buvo prašalintas iš redaktoriaus vietos. Minimas laikraštis buvo kaip ir Musolinio valdžios organas ir Gayda buvo skaitomas kaip Musolinio gynėjas.

LIAUDIES BALSAS
Yra
Visų Lietuvių Draugas

Pardavimui

Tik už $3.800.

1 ekeris geros žemės su 25 jaunais vaismedžiais ir daržu. Naujai išdekoruotas ir naujomis ąžuolo grindimis, 2-jų aukštų, 7-ių kambarių mūrinis namas. Taipgi viename pastate: tvartas, sandelys ir garažius.

Tik 5 minutės nuo gatvėkario.

Kreipkitės:
J. Staukus
P. O. Weston, Ont.

Tel.: CRescent 4334
DR. DORA GORDON
DANTŲ GYDYTOJA
Kalba Lietuviškai
Valandos: 10—12 val. ryto, 2—6 val. p.p. ir 7—9 val. vak.
5136 PARK AVE. — MONTREAL, QUE.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu piliečiybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St E. Kamb 26
MONTREAL, QUE.

Tel. HA. 8177
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo sifilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 ST. DENIS STREET
MONTREAL, QUE.
Netoli Dorchester St.

Tel.: DO. 1009
DO. 2500
Valandos: 4—5 po piet ir sulyg susitarimo
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligonines, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Daran visokias operacijas ir peršvietinius (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST, MONTREAL, QUE.

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas
KALBA LIETUVIŠKAI
Valandos: 2—4 val po piet, 7- 8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski
Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Įsigykit Savo Namus
PARSIDUODA ĮVAIRŪS NAMAI, SU GEROMIS ĮEIGOMIS
2 flatų duplex, nauji, nuo $6,200 aukštyn
3 flatų nuo $6,800 aukštyn
4 flatų duplex nuo $9,800 aukštyn
4 flatų duplex, nauji, moderniški, nuo $11,300
Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai
REED'S RENTING SERVICE REG'D
4834 VERDUN AVE., VERDUN
Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: YOrk 4449
Mr. R. Bennett, Manager